

LEDAREN: Svårtor och fulord: Härligt tal av ärkebiskop emeritus om kyrkans friskvård.

Matångest

Sidan 12

TORS DAG 18 APRIL. NR 16/2013

Luther ledde till påven

Sidan 2

Helgonet gick hela den smala vägen

Sidan 10

Från gospel höjde pulsen

Sidan 20

Judarna flydde via Närpes

Vad gjorde hundra judiska flyktingar hos Karl Johan Wenman ett sommarygn 1942? Och vart tog de vägen? Rainer Böling försöker ta reda på vad vardagshjältarna gjorde för att hjälpa flyktingarna under krigsåren. **SIDAN 8**

Varm gemenskap kring kaffe med Is

Sidan 11

Israelisk aktivist till Väst: Behandla oss jämlikt

Sidan 4

Kärnkraft tände debatt om kyrkan

Sidan 5

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ut med fulorden!

KP DET är inte bara Svenska Akademiens som gillar att gå med rödpennan över ord som inte platsar längre. När en avslappnad men knivskarp emeritusbiskop gör detsamma på kyrkans framtidsseminarium hukar sig de nuvarande de bisparna aningen i bänkraderna.

Sekunden därefter brister de ut i samma förlösande skratt som alla andra. Så skönt med en kyrka som ibland också kan skratta åt sina egna dumheter! Så skönt att skratta – tillsammans! John Vikström, tidigare biskop för Borgå stift och sedan ärkebiskop för hela kyrkan, tar ut svängarna som bara en fri och obunden pensionär kan och med en stor portion självironi. ("Ni vet ju att de största experterna på hur saker och ting borde skötas alltid sitter på åskådarläktaren.")

KYRKANS FORSKNINGSCENTRAL har samlat både gräsrotsfolk och kyrkliga högdjur till rådslag kring de resultat som redovisas i kyrkans fyraårsberättelse. Mycket är dystert: de självklara banden till folkkyrkan brister, pengarna tryter och medlemsantalet krymper. Men det är den interna splittringen John Vikström fått i uppdrag att kommentera. Den gör ont i kyrkokroppen, river och sliter. Finns det bot? Vikström tar sig an detta i form av allegorier, bland annat som läkaren (den pensionerade) som bedömer patientens tillstånd, ställer diagnos och ordinerar medicin. Mot polariseringen – om man ens kan tala om "polar" i en så fragmenterad tid som vår – ordinerar han en regelrätt språkreform.

I språkbruket finns det uttryck som det är hög tid att avskaffa. Här kommer den Vikströmska utrensningsskivan över gammalord: "fundamentalist", "konserativ-liberal", "traditionell ämbetsyn", "kristenhetens gemensamma ämbetsyn". Ut med dem! lyder domen. De här orden är inte bara illasittande, otillräckliga och missvisande. Genom att använda dem tillämpar kyrkans folk ett internt språkbruk som bara söndrar och river isär den egna gemenskapen. Emeritus blir eremitus och tar till en annan bild: På sommarstugan i Kumlinge har eremitus kunnat betrakta svärtans väg över klipporna på väg mot vattnet. I släptåg har hon de nyckläckta småsvärtorna. Eremitus har sorgset kunnat konstatera att fågelungarna bråkar så mycket sinsemellan att fågelungarna bråkar så mycket sinsemellan att fågelungarna hinner nappa åt sig både en och två i kullen innan de är nere i vattnet. Stilist som han är drar han inte till med ett "så är det också med oss människor" men det behövs inte heller. Publikum förstår ändå och sväljer ett par gånger. Det är kanske inte alltid så att alla kontroverser inom en gemenskap är av godo för den som helhet.

"**SUURI PUHE**" väser bänkgrannen på seminariet innan Vikström ens hunnit halvvägs. Och ja, detta raka inlägg av den förre ärkebiskopen är ett av de Stora talen. Naturligtvis är medicinen inte lösningen på allt, svårt är svårt hur man än vänder det. Men Vikström har lyckats röra om i den kyrkliga myrstacken med samma budskap som en annan god talare i tiden, nämligen Olof Palme: "Vi ska vara aktsamma med orden, för det är med dem vi bemöter människorna."

"Genom att använda dem tillämpar kyrkans folk ett internt språkbruk som bara söndrar och river isär den egna gemenskapen."

PROFILEN: SVEN-OLAV BACK

"Jag började förstå hur nedbrytande det pietistiska och liberala har varit för det katolska arvet."

Blev katolik via Luther

Genom arbetet som präst i lutherska kyrkan blev han medveten om kyrkans katolska arv och dess betydelse för hans egen kristna tro. För fem år sedan konverterade han och blev katolik fullt ut.

TEXT OCH FOTO: TOMAS VON MARTENS

De har gått drygt trettio år sedan jag träffade **Sven-Olav Back**. Vi studerade båda en kort tid vid Biblicum i Uppsala – en institution som stod Lutherska bekännelsekyrkan nära.

– Jag blev aldrig medlem i bekännelsekyrkan, som jag upplevde som alltför fanatisk, i synnerhet i sin syn på kyrkogemenskap. Vid Biblicum satt man inne med den enda rätta bibelsynen och höll hårt på teorin om verbalinspirationen. Jag minns en rätt underhållande anekdot om att vi i dag hade haft Guds röst på band om Moses bara hade haft en bandspelare med sig uppe på Sinai berg. Bekännelsekyrkan tog också långt avstånd från det som var min egen bakgrund, den evangeliska fromheten, säger Back som i tiderna sjöng i Evangeliska ungas ungdomskör, numera Evangelicum.

Back berättar att det var under tiden på Biblicum som han kom in i sin första bibelkris.

– Det är ju förstås absurd för deras mål var ju skydda oss från liberalteologins fördärvliga påverkan. När jag försökte tillämpa rådet att själv se efter vad som egentligen står i bibeltexterna, stötte jag på fenomen som ledde till att den rigida bibelsynen blev problematisk.

Back studerade hebreiska och grekiska också vid Uppsala universitet där han senare tog en fil.kand. Han flyttade hem till Finland och slutförde sina teologiska studier vid Åbo Akademi där han också doktorerade. Det var under en kurs vid ÅA som Back första gången blev förtjust i Luther och bestämde sig för att läsa till präst. Som färdig

präst verkade han i några år på Åland i Geta och Finström. Därefter återvände han till Åbo för att doktorera.

För fem år sedan konverterade han till katolicismen.

– Om vi tar det från början så måste jag gå tillbaka ända till min tid som församlingspastor eller adjunkt som det hette på den tiden. Jag märkte att den utbildning jag fått inte var tillräcklig för att kunna arbeta som präst. Och det fanns ingen jag kunde vända mig till och be om hjälp, ingen mentor, säger Back.

Han poängterar att det inte var fel på utbildningen i sig men att den inte var tillräcklig för det praktiska arbetet som präst i en församling. Back började läsa de svenska teologerna **Bo Giertz** och **Gunnar Rosendals** böcker.

Hittade en katolsk ådra

– Hos dem hittade jag det jag sökte, skärpta resonemang parat med vishet och människokänedom. I efterhand har jag sedan märkt att det finns en stark katolsk ådra hos dem. Speciellt Rosendals bok *Kyrklig förnyelse* satte min själ i brand. Rosendal är den svenska högkyrklighetens fader.

Rosendals kyrkliga förnyelse komprimeras till fyra punkter berättar Back: för det första vikten av att hålla sig till bekännelsen, för det andra det sakramentala, där Rosendal räknar med sju sakrament, vilket inte lutheraner gör, för det tredje omsorgen om det liturgiska vilket betyder att det yttre ceremonierna och det inre livet inte kan skiljas åt, och för det fjärde en ämbetsyn där biskopen ingår i den apostolis-

ka successionen och håller på sin hierarkiska auktoritet i lärofrågor.

– Jag började tillämpa de här idéerna bland annat i de gudstjänster jag höll som präst. Jag höll en högkyrklig mässa i Korpo och efteråt kom två turister från Österrike och sa att "es war so katholisch" – det var så katolskt.

Back märkte mer och mer att det som fanns kvar av det katolska arvet i den lutherska kyrkan var det som hade betydelse för hans egen övertygelse.

– Det intressanta var att jag upptäckte att liberalteologi och den evangeliska och pietistiska lågkyrklighet som var min egen bakgrund hade stora likheter och i viss mening strävade åt samma håll. I både klassisk liberalteologi typ **Adolf von Harnack** och i evangelisk lågkyrklighet är det innerligheten i motsats till det "yttre" som förklaras som det centrala i kristendomen. Och det här står i bjärt kontrast till det hög-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 51

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer
Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.
Lämna in din annons utan extra kostnader

via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

kyrkliga och katolska, där det inre och det yttre hänger samman, säger Back.

Tillsammans med andra likasinnade började han fundera på de här sakerna och hur man skulle göra rent praktiskt i gudstjänsten med sakramenten och det liturgiska.

– Men det var svårt att få något gehör för de här tankarna, speciellt bland väckelsekristna. Jag började förstå hur nedbrytande det pietistiska och liberala har varit för det katolska arvet.

Luther var katolsk

Luther själv var mycket katolsk på alla dessa punkter utom vad gäller synen på biskopens ämbete.

– Det beror på att fursten i de protestantiska länderna fick rollen som en sorts superbiskop. I förlängningen ledde det här sedan till våra statskyrkor, säger Back.

När han upplevde att det katolska ar-

SVEN-OLAV BACK anlände till Helsingfors (26.3) för att föreläsa på seminariet "Lutherdomens sista dagar?"

vet satt trångt i vår kyrka konverterade han år 2009 till "moderkyrkan".

– Efteråt har jag sett många olika "korn" som ledde till beslutet och jag har undrat varför jag inte gjorde det långt tidigare.

Back skrev sin doktorsavhandling om Jesus förhållande till sabbatsbudet. Han utgick ett tag från att det skulle bli en enkel match att göra ett slags liberal tolkning där hänsynen till medmänniskan så att säga kör över sabbatsbudet.

– Men texten gjorde motstånd mot mina tolkningsförsök och speciellt katolska teologers argumentering ledde till att jag tvingades ändra hela min tes och i stället betona betydelsen av Jesus person samt hans gudsrikesförkunnelse.

Back har haft möjlighet att besöka staden Rom och Vatikanen relativt ofta.

– Ett skäl till det här är mitt arbete på att översätta **Justinus Martyrens** texter

från grekiska till svenska. Senare detta år ska Justinus Apologier utkomma på Artos förlag. Jag är glad åt de goda kommentarer som **Per Beskow** har gett mig.

Vi diskuterar katolsk "helgondyrkan" och Back säger att helgonen fungerar som en sorts förebilder för katoliker. Dessutom kan vi be om deras förböner liksom vi kan be varandra om förböner.

Back framhåller att den lutherska synen på helgonen som förebedjare inte är direkt avvisande utan närmast oklar om man ser till de lutherska bekännelseskrifterna.

– I bekännelseskrifterna kan man hitta både sådant som tar avstånd från tanken på helgonen som förebedjare som sådant som bejaktar den. Luther själv räknade med jungfru Marias förböner även om han kanske inte bad till henne. Den uppfattningen har jag fått, säger Back.

Den välkända pilgrimsvandringen till Santiago de Compostela har Back vandrat redan tre gånger.

– Jag har sett barn, gamlingar, mamma med barnvagn, folk i rullstol och handikappade på vandringen. Människor är mycket hjälpsamma mot varandra, den gemensamma vandringen skapar en enorm samhörighet och atmosfär som är omöjlig att beskriva.

SVEN-OLAV BACK

LEKTOR I BIBELNS GRUNDSPRÅK OCH EXEGETIK VID ÅBO AKADEMI.

UTKOMMER I ÅR MED EN ÖVERSÄTTNING AV JUSTINUS MARTYRENS "APOLOGIER".

Wredlund blir svensk koordinatör

NYTT UPPDRAG. Kyrkans Utlandshjälp har anställt ungdomsarbetsledaren och diakonen, socionom YH **Kaj Mikael Wredlund** som koordinatör för de svenska församlingskontakterna.

Han har en gedigen erfarenhet av arbete i församlingar, kampanjarbete och medborgarorganisationer och har senast arbetat som diakon i Snappertuna församling.

– Jag kommer att arbeta med kampanjer, främst med insamlingskampanjen Gemensamt ansvar.

Wredlund kommer bland annat att besöka församlingarnas ombud och hålla kontakt med ombuden.

– Det blir många resdagar men jag ser fram emot ett utmanande och på många sätt stimulerande arbete.

KAJ-MIKAEL WREDLUND jobbar nu för KUA. FOTO: TOMAS VON MARTENS.

Kyrkoherde anmäld av sitt kyrkoråd

ANMÄLAN. Kyrkorådet i Saltvik har klagat på sin kyrkoherde **Peter Blumenthal** och skickat ett brev till domkapitlet, skriver Nya Åland.

Kyrkorådets klagan gäller brister i förvaltningen. Peter Blumenthal säger att det handlar om hyran i prästgården som höjdes med 200 procent när han flyttade in.

Domkapitlet har sänt en

utredningsman till Saltvik. Notarie **Clas Abrahamsson** säger att klagan handlar om vissa saker som kyrkoherden inte ska ha tagit upp i kyrkorådet och att det gäller oklarheter i konfirmandundervisningen.

Domkapitlet tar ställning till ärendet inom några veckor och beslutar även om ärendet ska sekretessbeläggas.

Rättelse

HIS MASTER'S NOISE. I senaste nummer av Kyrkpressen, nr 15 (11.4), ingick en artikel om gospelkören His Master's Noise. I artikeln stod att kören grundades av **Sören Lillkung** och **Patrick Wingren** – men det var inte Wingren utan **Per Göthelid** som var med och startade His Master's Noise tillsammans med Lillkung år 1988. Vi beklagar misstaget.

CALEV MYERS tycker det är konstigt att israelerna ser ner på palestinerna och vice versa. Är inte alla människor lika värda?

Vill att väst utmanar på allvar

ISRAEL-PALESTINA. Europa och USA pumpar in stora pengar för återuppbyggnad av de palestinska områdena. Enligt den israeliska människorättsjuristen Calev Myers går det mesta till att finansiera den palestinska regeringen.

TEXT OCH FOTO: JOHAN MYRSKOG

– De senaste åren har Europa och USA pumpat in så mycket pengar till de palestinska myndigheterna att det motsvarar Marshallplanen hela 25 gånger, säger israeliska Calev Myers.

– För de pengarna skulle man alltså ha kunnat bygga upp Europa 25 gånger. Myers jobbar som människorättsjurist på Jerusalem Institute of Justice och deltog förra veckan i ett symposium i Helsingfors. Han jobbar för att förbättra flyktingarnas situation.

– 1948 fanns det omkring 500 000 palestinska flyktingar som behövde asyl. I dag är de omkring fem miljoner, säger Myers.

”Det blir intressant att se hur det som hänt i Tunisien, Libyen och Syrien påverkar palestinerna.”

Calev Myers

Det unika med de palestinska flyktingarna är att deras flyktingstatus gått i arv till följande generationer.

– 1948 bestämde arabstaterna att inga palestinier skulle få medborgarskap. De ville inte veta av dem. Palestinierna sitter alltså fast i en situation där ingen tar emot dem, säger Myers.

– Det enda land som gav dem medborgarskap och jämlika villkor var faktiskt Israel. 1948 bosatte sig cirka 150 000 palestinier i Israel och nu är de omkring en och en halv miljon.

Ingen tolerans

Calev Myers arbetsuppgift är att lyfta fram problemet med de palestinska flyktingarna inför världens ledare. Han har till exempel talat i Europaparlamentet i Bryssel och han säger att han blivit tagen på allvar.

– Västländerna måste vara noggrannare med att se till att pengarna faktiskt går till att bygga upp de palestinska områdena, säger Myers.

– Annars stöder de bara de korrupta palestinska myndigheterna.

Myers anser att PLO på Västbanken och Hamas i Gaza inte gör något för det

palestinska folket. De tolererar heller inget motstånd.

– PLO och Hamas accepterar ingen som helst opposition mot regimerna. Fängelse, tortyr och dödsstraff utan rättegång förekommer regelbundet när någon opponerar sig, säger Myers.

– En man fick ett och ett halvt års fängelsestraff för att ha skämtat om PLO:s ledare Mahmud Abbas på Facebook, säger Myers.

Måste utmana mer

Vad tror då Myers måste ske för att situationen ska förändras?

– Det första som måste hända är att de palestinska flyktingarna integreras i alla länder där de nu befinner sig som flyktingar.

Calev Myers tror att den arabiska våren också kommer att påverka den palestinska befolkningen.

– Det blir intressant att se hur det som hänt i Tunisien, Libyen och Syrien påverkar palestinerna.

Av den palestinska befolkningen är 70 procent under 30 år. 40 procent har tillgång till internet och sociala medier.

– En ung generation som är bätt-

re utbildad än sina föräldrar håller på att stiga fram. De är mycket svårare att hjärntvätta med löften om att regeringen arbetar för deras bästa, säger Myers.

– Förändringen måste ske på gräsrotsnivå för att ha någon verkan.

Det andra som måste hända enligt Myers är att västländerna utmanar de palestinska myndigheterna på samma sätt som de utmanar de israeliska.

– Israel är ett av världens bästa länder då det kommer till pressfrihet, och regeringen kritiserar hela tiden hårt av den israeliska pressen, säger Myers.

– Det är lättare för medierna att kritisera Israel än de palestinska myndigheterna eftersom medierna inte släpps in på palestinskt område om de kritiserar regeringen.

Calev Myers deltog förra veckan i ett symposium i Helsingfors. Symposiet ordnades av European Coalition for Israel (ECI) i samarbete med Jerusalem Institute of Justice. ECI är en internationell kristen pro-israelisk organisation.

RELIGIONSKUNSKAP FÖR ALLA

Minister utreder undervisningen

Undervisningsminister Jukka Gustafsson tänker starta en utredning om möjligheten att ersätta skolornas religionsundervisning med ett gemensamt ämne för religionskunskap och etik, skriver Kotimaa. Utredningen ska göras ”inom de ramar resurserna tillåter” meddelar ministern.

Gustafssons meddelande kom som ett svar på en skriftlig fråga från riksdagsmannen Eeva-Johanna Eloranta. Eloranta ville veta om regeringen har planer på att införa religionskunskap och etik i undervisningen.

TRO I DAG

Sådan är den nya tiden. Inte ett antingen-eller utan ett både-och.

Danska bibelsällskapets generalsekreterare Morten Thomsen Højsgaard om att buddhismen är populär bland danska kyrkomedlemmar.

UNDERSÖKNING USA

Nya påven allt populärare

Åtta av tio katoliker i USA, (84 procent), är positivt inställda till den nya påven Franciskus, enligt en undersökning gjort av The Pew Forum. Det är fler än den föregående påven Benedictus XVI hade i bör-

jan av sin karriär.

67 procent av katolikerna i USA var positivt inställda till Benedictus ungefär tre månader efter att han tillträtt i juli 2005.

Bland alla amerikaner var 57 procent positivt inställda till Franciskus och bara 14 procent hade en negativ bild av honom.

PÅVEN FRANCISKUS. FOTO: WIKIMEDIA / AIBDESCALZO

Johannes sparar 300 000 euro nästa år

SPARA. Johannes församling måste spara både i personal- och driftskostnader. – Vi kan inte fortsätta så här, säger kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Johannes församling fattade på sitt senaste församlingsrådsmöte beslutet att minska personal-, hyres- och driftskostnader med sammanlagt 300 000 euro från och med nästa år. Åtgärderna för att uppnå inbesparingarna ska redovisas för församlingsrådet i samband med budgetbered-

DJUPSJÖBACKA AVISERAR sparåtgärder. FOTO: KP-ARKIV/MAO LINDBERG

ningen under våren.
– Det är nu vi ser resultatet av församlingsammanslagningarna. Det har varit en tidsinställd bomb, säger kyrkoherde Stefan Djupsjöbacka.

Johannes församling är geografiskt den största av de svenska Helsingforsförsamlingarna, med många verksamhetspunkter. Nu har alla gamla inbesparingar ätits upp. Det har blivit dags att spara på allvar.

– Vi kan inte fortsätta så här, säger Djupsjöbacka.

Hafsig process

Djupsjöbacka menar att det blev en hafsig process då Johannes och Petrus uppstod som nya fusionsförsamlingar.
– Allt fortsatte som förr, men i ett större paket.

Vad inbesparingarna på 300 000 euro innebär i praktiken är under behandling.

– Det som är klart är att personalen minskar genom pensioneringar. Driftskostnaderna ska också ner. Processen genomförs stegvis under våren och hösten, säger Djupsjöbacka.

Beslutet om nedskärningarna fattas på församlingsrådets nästa möte, den 25 april.

KÄRNKRAFTEN ÄR en gåva från Gud, var ett påstående som ledde till debatt.

Kyrkans miljöpolitik ifrågasatt

DEBATT. Ett påstående om kärnkraft ledde till en livlig debatt i Hufvudstadsbladet. Kyrkan blev också inblandad – trots att den inte uttalat sig.

TEXT: JOHAN MYRSKOG
BILD: MALIN AHO

– Det här är en stor moralisk och etisk fråga, säger Ulla Klötzer som reagerade kraftigt på ett uttalande av kristdemokraten Mika Ebeling.

Under ett stadsfullmäktigemöte i Helsingfors sa Ebeling att kärnkraften är en gåva från Gud. Det här var något som Klötzer inte kunde acceptera.

– Jag frågar mig var det kristna ansvaret är? säger hon.

– Hur kan kyrkan inte re-

agera på något som förstör miljön så mycket som kärnkraft?

Fel utgångspunkt

Till följd av Ebelings uttalande skrev Ulla Klötzer ut sig ur kyrkan och anklagade den för att inte ta sitt ansvar. Då blev också kyrkan en del av debatten. Biskop Björn Vikström tycker att det är tråkigt att argumentationen blivit sådan den är.

– Det är synd då någon reagerar negativt på en person och gör honom till hela kyrkans språkrör, säger Vikström.

Vikström välkomnar olika åsikter men efterlyser öppenhet och respekt.

– Det finns en tendens att dra en enda linje i kyrkan. Alla borde tycka som jag, säger Vikström.

– Men kyrkan är inte en

förening för dem som tycker likadant.

Vill se debatt

Enligt Ulla Klötzer var det att hon skrev ut sig ur kyrkan ett sätt att väcka liv i debatten.

– Vi behöver en bredare debatt i den här frågan.

– Jag efterlyser att kyrkan tar en starkare roll och tar sitt ansvar. Det kristna ansvaret.

Ulla Klötzer anser att kyrkan borde påverka inifrån och arbeta mot kärnkraften.

– Ibland krävs ett drastiskt beslut för att få igång en process. Det steget var jag beredd att ta, säger hon.

– Det är fint att det blivit en debatt.

Björn Vikström är också själv motståndare till kärnkraft men kan inte riktigt förstå resonemanget kring Klötzers beslut.

– Jag undrar om det enda

sättet verkligen var att hoppa på kyrkan, säger Vikström.

Många reagerade

Den debatt som Ulla Klötzer startade i Hbl väckte reaktioner och ledde till många insändare.

Informationschefen i Esbo svenska församling Sheila Liljeberg-Elgert påpekade att Mika Ebelings Gud inte är den finska lutherska kyrkans Gud och påminde om att församlingarna i Esbo gått in för ett helhetsbetonat miljötänkande där förhållanden av kärnkraften definitivt inte har någon plats.

Projektsekreteraren för Ekumeniska ansvarsveckan Jan Edström skrev i sin tur att evangelisk-lutherska kyrkan och andra kyrkor redan i trettio år följt riktlinjer som motsvarar Klötzers övertygelse.

Ny blogg med andligt tema

BLOGG. Andetag är en ny blogg som handlar om vardagstro och söndags-tvivel. Bloggen är en del av kyrkans webbbarbete.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

”En blogg med halvfärdiga tankar om kyrka, trosbekännelse med frågetecken ef-

ter och halleluja med punkt punkt punkt. Livsnyfikenhet går åtta.”

Så presenteras den nya bloggen Andetag som ligger på Hufvudstadsbladets webb under ”övriga bloggar”. De åtta personer som bloggar är en blandning av kyrkans medlemmar, icke-medlemmar och kyrkans anställda.

MAF
Flying for Life

Bli MAF-flygvärdinna eller MAF-andrepilot
Kom med i MAF:s viktiga arbete
WWW.MAFSUOMI.FI

**TILL SALU:
PG 65 "DEMO"**

PG
Made Oy

Balticvägen 4, 68555 Bosund
Tfn 728 3194, fax 728 3192
www.pgmade.fi

Våroasen intog Kristinestad

VÅROAS. Efter att flera år ha hållit till i den norra delen av svenska Österbotten intog Oasrörelsen Kristinestad senaste veckoslut.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Våroasen var samtidigt sista gången konceptet *Praise Club* medverkade. Praise Club som startat som barnoas har stått för barnprogrammet på kristna konferenser runt om i Svenskfinland. Konceptet kommer att läggas ner i höst.

– Barnoasen kommer att fortsätta men ett annat format, säger Oasrörelsens ordförande **Jan Nygård**.

”Våga tro” var temat för Våroasen som återkom till Kristinestads församling efter en paus på cirka tio år. Huvudtalare var prosten **Stig-Olof Fernström** från Helsingfors.

De tre senaste åren har Våroaserna ordnats i Jakobstad och i år ville man byta ort.

– Folk frågar ofta varför alla oaser och kyrkhelger ordnas i norra delen av landskapet. Vi tyckte att Sydöster-

MACHOL L'ADONAI och Praise Club inledde lördagskvällens Oasmöte med procession i Kristinestads kyrka.

”Folk frågar ofta varför alla oaser och kyrkhelger ordnas i norra delen av landskapet.”

Jan Nygård

botten stod i tur. Därför ställde vi Kristinestad frågan om vi får komma hit, säger Nygård.

Kristinestadsbon **Göran Nyström** är första resans gosse i Oassammanhang.

– Jag tycker det är viktigt att Oasrörelsen kommer till Kristinestad så att denna lilla idyll lever upp lite.

Han är aktiv i församlingens karagrupp varannan mandag.

– Jag brukar också vara med i Metodistförelingens karagrupp i Skaftung där jag har många vänner.

Jan Nygård säger att Oasrörelsen vill uppmuntra lokala församlingar och hjälpa dem att bygga upp team av förebedjare och lovsångare.

– Vi vill se vanlig omsorgstjänst komma igång i församlingarna, säger Nygård.

Oasrörelsen vill inte bara komma och hålla en Oas och sedan försvinna. Våroasen har föregåtts av ungdomssamlingar och utbildning av förebedjare.

– Vi försöker bearbeta marken och stöda. Nu finns det lokala förebedjare som stannar kvar här också efter Oasen.

Att folktillströmningen i Sydösterbotten inte är lika stor som i den norra delen

av landskapet hade arrangörerna räknat med.

– Det är färre som möter upp här och det inte är lätt att få folk norrifrån att komma hit. Därför har vi anpassat oss och håller en lite kortare Oas, säger Nygård.

På lördagen samlade Oasen runt hundra personer.

– Gud kräver inga resultat av oss utan vi ska vara trogna i det lilla, säger församlingens kaplan **Johan Eklöv**. Man ska inte förakta den ringa begynnelsen. Det är verkligen bra om tröskeln sänks så att det kommer nya människor med, om de troende blir fördjupade och gemenskapen mellan de kristna stärks.

Eklöv tilltalas av Oasstilen.

– Upplägget är mera lekfullt och det finns plats för humor. Musiken är medryckande och skickligt framförd.

Det är ännu oklart om det blir någon ny Våroas i Kristinestad om ett år. Oasrörelsen är öppen för ett fortsatt samarbete med församlingen.

– Det är inget att sticka under stol med att det varit mycket jobb med arrangemangen, säger Eklöv. Fortsättningen beror också på hur det utfaller ekonomiskt.

VBO
MARKET
VARUBODEN - OSLA

Priserna gäller till slutet av april

26.90 /kg
Rainbow
Nöt inrefilé
ursprungland Brasilien/Uruguay

Finsk
349
Atria Malet kött 9,5 %
400 g (8,73/kg)

Finsk
739
Atria Perhetilan
Tunna kyckling-
filéer, 480–600 g
(15,40–12,32/kg)

215
Ingman
Grädd-
vaniljglass
1 l

139
Rainbow
Orientaliska
wokgrönsaker
450 g (3,09/kg)

329
Apetit
Pizza
Twin, Bolognese eller
Hawaii, djupfryst
2 x 280 g (5,67/kg)

099
Atria
Dubbel
ostburgare
180 g (5,50/kg)

125
Brazil
Apelsinjuice
1 l

379
Valio Olo
matsmältnings-
yoghurt
8 x 125 g, (3,79/kg)

289
Meira
Kulta Katriina,
även Mörk Rost,
500 g (5,78/kg)

265
Oululainen
Pullava-
blåbärs-
hallonlängd
420 g (6,31/kg)

079
Danone Danio
Mellan-
målskvarv
180 g (4,39/kg)

Priset gäller fr.o.m. 3.10.2012
2220
Karhu III
20 x 0,33 l, 6,6 l (2,91/l)
(inneh. 19,20 + pant 3,00)

• Åland • Hangö • Ingå • Karis • Grankulla, Norra • Grankulla, Södra
• Kyrkslätt • Lovisa • Nickby • Pojo • Borgå, Centrum • Borgå, Vårberga
• Borgå, Näse • Sjundeå • Söderkulla • Ekenäs • Veikkola

facebook.com/
varubodenosla

Du kan ansluta
dig som ägarkund
också på
www.varuboden-osla.fi

BONUS UPP TILL 5 %. BETALA MED S-FÖRMÅNSKORTET, DU FÅR BETALNINGSSÄTTSFÖRMÅN 0,5 %

GARNERA SEMIFREDDON med jordnötter, kolasås och marängar.

Semifreddo att ha på lut i frysen

KYRKKAFFE. Semifreddo är italienarnas svar på parfait. Det är en glass som kan få vilken smaksättning som helst.

TEXT OCH FOTO:
KARIN ERLANDSSON

För att tillreda en semifreddo behövs ingen glassmaskin och den kan liknas vid parfait. Den kan få vilken smak som helst och den ska serveras lite tinad och rinnande, semifreddo betyder halvfrys, då smakar den bäst.

Receptet är mycket enkelt: det går egentligen ut på att enbart vispa, vispa och vispa (senare diska, diska, diska – det blir många skålar).

Det här receptet räcker till ungefär tio personer. Jag hällde smeten i en kakform med löstagbar kant, 22 centimeter i diameter. Man kan också hälla smeten i portionsformar, gärna av silikon, eller i en avlång brödform. Brödformen kan med fördel täckas med hushållsplast innan smeten hälls i, då lossar semifreddon ut-
an problem.

Jag har inte glömt sockret i receptet, sötman kommer från kolasåsen. Den här semifreddon är glutenfri, men kontrollera att de salta nötterna inte innehåller vetemjöl, en del blandningar gör det.

Karins kyrkkaffe

är en serie recept och tips på goda bakverk som lämpar sig exempelvis för kaffestunden efter gudstjänsten. Läs mera recept på Karins blogg:
lopptorget.ratata.fi

SEMIFREDDO MED KOLASÅS, SALTA NÖTTER OCH MARÄNGER

- 4 ägg
- 2 dl kolasås (finns färdig på tetra eller i tub)
- 1 dl turkisk yoghurt
- 4 dl grädde
- 3 dl salta nötter, valfri sort
- 2 rejäla nävar marängar

TILL SERVERING:

- 1 dl salta nötter
- 1 dl kolasås
- marängar

- **Blanda kolasås** och yoghurt i en skål och ställ åt sidan.
- **Separera äggen** med vitorna i en skål och gulorna i en annan.
- **Vispa först** vitorna riktigt hårt.
- **Vispa därefter** gulorna i en annan skål.
- **Vispa slutligen** grädden i en tredje skål.
- **Rör ner** kola-yoghurtblandningen i de vispade gulorna.
- **Vänd därefter** ner grädden, jordnötterna och marängerna. Marängerna kan krossas lite med händerna innan de rörs ner.
- **Vänd till** sist ner äggvitevispet. Se till att allt blandas, men också att så mycket luft som möjligt bevaras i smeten.
- **Häll blandningen** i formen och ställ direkt i frysen minst ett par timmar.
- **Ta fram** formen ungefär en halvtimme innan servering och stjälp upp semifreddon på serveringsfatet. Garnera med mer jordnötter, kolasås och marängar.

VÅGA FRÅGA

Kalevala influerad av NT

■ JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad.

När har de äldsta bibliska berättelserna tecknats ned i sin skriftliga form? Vi kan jämföra med utvecklingen i vårt land: Elias Lönnrot skapade det finska skriftspråket först på 1870-talet. Ifall de bibliska berättelserna hade beskrivits av finska stammarnas öden skulle muntliga berättelser kanske ha tecknats ned av Lönnrot och Gamla testamentet vara en lika färsk skrift som Kalevala.

DET ÄLDSTA materialet i Bibeln, som kan tidsbestämmas någorlunda, hör samman med patriarkerna och för oss tillbaka ett par årtusenden före vår tideräknings början. Texterna om patriarkerna och det andra vi hittar i Gamla testamentet (GT) berättades under lång tid muntligt för att småningom skrivas ner. Det är svårt att exakt fastslå när de äldsta texterna skrevs ner, men ungefär 400 år före Kristi födelse började man samla ihop texterna och sammanställa dem till det som vi kallar GT. De bokrullar som 1947 hittades i Qumran innehåller texter ur alla gammaltestamentliga böcker, utom Esters bok. Kanske viktigast i sammanhanget är att man där hittade en fullständig version av Jesajas bok. Bokrullarna dateras till det andra århundradet före vår tideräkning. De äldsta delarna av Septuaginta, den grekiska översättningen av GT, är också de från ungefär samma tid.

DET ÄR klart att man kan göra jämförelser mellan tillkomsten av GT och det finska nationaleposet Kalevala. I båda fallen handlar det ju om muntliga traditioner som förts vidare från släktled till släktled och sedan skrivits ner. Huruvida Kalevala ska uppfattas som ett gudomligt tilltal till ett egendomsfolk på samma sätt som Bibeln kan jag inte bedöma. Men i det här sammanhanget är det intressant att notera att texten i Kalevala innehåller tydliga influenser från den bibliska historien. Exempelvis den sista dikten i Kalevala, "Marjattas son", innehåller element från Jesu födelse. Där finns jungfrufödelsen och barnet föds i ett stall. Både hon och barnet hålls varma av hästarnas andedräkt. Hon bäddar ner sitt barn i en krubba och när barnet växer upp ska han komma att fördriva Väinämöinen. Det är enkelt att se parallellerna till julevangeliet.

NÄR LÖNNROT samlade ihop texterna till Kalevala hade de som kunde läsa redan i 300 år haft tillgång till Nya testamentet på finska. De som inte läste hade hört predikningar och till en del förundrats över bibliska väggmålningar i kyrkorna och på så sätt skapat sig föreställningar om det gudomliga, som sedan glidit in i de traditionella berättelserna.

FÖR ÖVRIGT: Det finns utdrag ur landslagarna på finska redan från 1300-talet. Mikael Agricola skapade normen för det finska skriftspråket med översättningen av NT som utkom 1548 och grunden för den breda folkbildningen lades med folkskolförordningen av år 1866.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN TOMAS VON MARTENS

Kritiskt tänkande

Det går nästan inte en dag utan någon nyhet om hur många som skrivit ut sig ur kyrkan. Senast läste jag att utskrivningarna under det första kvartalet 2013 är tjugo procent fler än

motsvarande tid året innan. Med den här farten så är åtminstone folkkyrkan bortstudad från världskartan inom några tiotal år eller snabbare, ifall utskrivningarna fortsätter accelerera på det här sättet. Jag antar att det finns de som är glada och hurrar över den-

na "utveckling" eller snarare kanske avveckling. I tiderna hörde också jag till dem som inte såg annat än fel och brister i kyrkan, dess läror och hos de troende. I dag tycker jag det är sorgset och ett helt vansinnigt slöseri med resurser, kunskap, visdom och

insikter när folk struntar i vår folkkyrka. Svaren på livets stora frågor vill man hitta var som helst, bara inte i kyrkan, för där kan man absolut inte hitta dem, det vet väl vem som helst. Är det så man tänker? Vad tror man sig hitta för stora insikter om livet ut-

anför kyrkan i andra tänkesätt och religioner som inte är behäftade med mänskliga brister och tillkortakommanden? För att hitta den skatt som gömmer sig i den kristna tron och traditionen krävs ett stort mått av kritiskt tänkande. Ett kritiskt

tänkande som förutsätter att man vågar ifrågasätta sina egna ytliga fördomar om vad kyrka och kristen tro är för något. Det kräver att man "tänker om", vilket på grekiska heter *metanoia*, som i Bibeln översatts till ordet *omvändelse*. Konstigare än så är det inte.

FLYKTINGAR. En sommardag 1942 kommer hundra judiska flyktingar med tåget till Närpes. De övernattar på riksdagsman Karl Johan Wenmans gård och fortsätter sin färd nästa dag.

Följer judarnas spår

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Den judiska gruppen stiger av tåget vid Karlå haltpunkt i östra Närpes, sju kilometer före Närpes järnvägsstation. Därifrån tar de sig till Wenmans gård i närheten.

Åttaåriga **Egil Wenman** upplever hur judarna invaderar gården. De bor i stugan, i rian, på vinden, framstugan, ja överallt.

Till åttaåringens stora förtret dricker flyktingarna upp all mjölk fast gården har åtta mjölkande kor. Men han bjuds också på sina första jordgubbar, vilket ger plåster på såren.

Dagen efter hämtar lastbilar flyktingarna.

Den här historien har Egil Wenman, 79, berättat bland annat för sin syster **Rainer Böling**, pensionerad yrkeskollektor med lokalhistoria som specialintresse.

– De var högst ett dygn på min morfar **Karl Johan Wenmans** gård, säger Böling. Men vart gruppen tog vägen har jag inte lyckats reda ut. Om det var en olaglig aktion tystades den ner.

Egil Wenman daterar händelsen till 1942. Men **Svante Lundgren**, docent i judaistik vid Åbo Akademi är skeptisk till årtalet. Han tror att Wenman missar sig på ett år.

– Förbudet för judarna att bosätta sig fritt i Finland upphävdes 1943, säger Lundgren. Hade en så stor grupp lyckats ta sig till Sverige olagligt skulle andra judar i Finland ha känt till det. De judiska flyktingar som jag själv intervjuat för min bok *I hjältens tid* hade varit i Munsala 1943–44. De tog sig lagligt till Sverige våren 1944 tillsammans med så gott som alla andra.

Men Wenman är hundra procent säker på att det var före 1943. Enligt honom var det 1942 eller möjligen 1941 och gruppen var betydligt större än hundra personer.

– Min morbror är beryktad för sitt fenomenala minne, säger Böling. Min mamma som är äldre minns inte händelsen, hon var sannolikt i skola på annan ort just då.

Hur som helst står det klart att många judiska flyktingar kom till Närpes 1943–44 och Munsala i väntan på att få ta sig vidare till Sverige.

– Morfar var riksdagsman för SDP, säger Böling. Han var kontaktperson för de judiska flyktingarna i Närpes tillsammans med sin vän kyrkoherde **Edvin Stenwall** och bonden **Alfred Åström** i Finby.

Pargasbon Stenwall kom till Närpes som kaplan.

– Efter ett omstritt kyrkoherdeval under kriget valdes han framför motkandidaten som var mera högersinnad. Men Stenwall var inte vänsterman utan SFP:are. Han var både fredsvän och Englandsvän. Det var skällsord vid den tiden då man skulle vara Tysklandsvän.

– Jag lånar Lundgrens benämning och kallar dem vardagshjältar. Det var inte många som ställde upp på judarnas sida på den tiden, det var som att gå emot strömmen.

Böling tror att läraren **Runar Långbacka** sannolikt också var engagerad.

– Det är svårt att få reda på hur många judiska barn som gick i skolorna i Närpes. Det sägs att Långbacka såg till att de judiska barnen inte infördes i skolans register för att hemlighålla det.

Många Närpesbor har berättat för Böling och Lundgren om judiska klasskamrater från den tiden. De judiska barnen försvann från skolan lika plötsligt som de kom.

– Ingen berättade för skolbarnen vart klasskamraterna försvann. Men när föräldrarna fått utresetillstånd reste familjen genast över till Sverige, säger Böling.

Gruppens öde en gåta

Morbror Egil Wenmans historia var känd inom släkten från tidigare. Men nu

”Det här händelseförloppet har ett för stort lokalt intresse att glömmas bort”

Rainer Böling

har Böling intervjuat honom grundligt.

– Jag började forska i judarnas väg genom Närpes då jag fick boken *Raoul Wallenbergs sista dagar* av **Alex Kershaw** i julklapp. Jag började fundera på aktörerna. Vad är det som fick människor att göra det här.

Han läste också Svante Lundgrens bok och intervjuade bland annat dottern till Edvin Stenwall. Det han kom till publicerade han i en artikel i Syd-Österbotten i mars.

Någon större klarhet i vad som hände flyktinggruppen som Wenman vittnar om har Böling inte fått sedan dess. Dess öde är en gåta.

– Alla indicier tyder på att de for från Blaxnäs, en strandby till Töjby. Man utnyttjade den gamla flyktvägen Riipelä-linjen till Sverige. Därifrån var trafiken flitig. Karl Johan Wenman åkte från Blaxnäs när han som ung åkte till USA. Han kom tillbaka på 20-talet.

Riipelä-linjen var en välkänd flyktväg i Närpes som uppstod 1916–17 då unga män flydde undan den ryska armén. Namnet kom från en fiskare i Norrnäs kallad Riipelin, en av dem

som skötte trafiken.

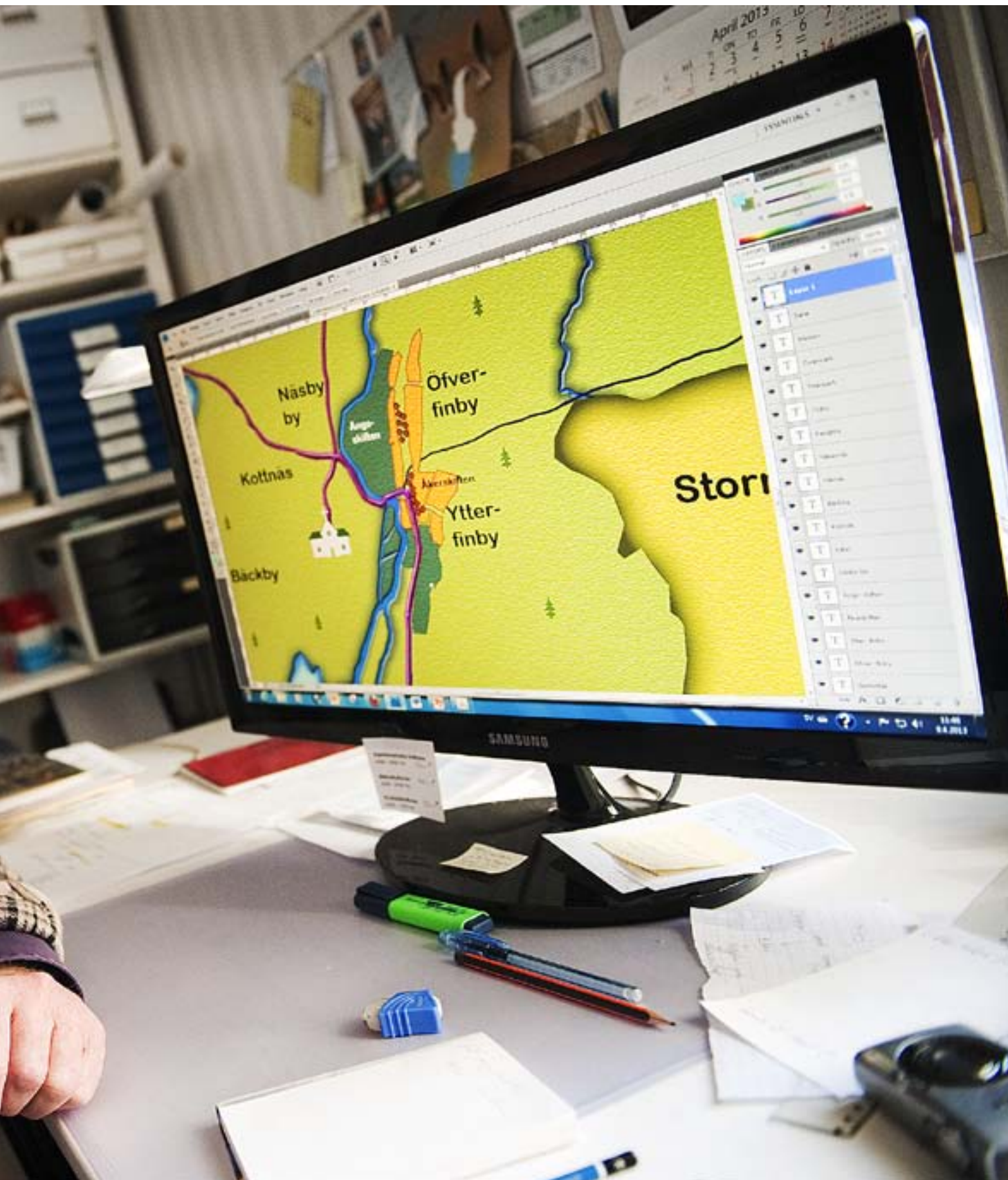
– Jag har inte lyckats hitta nån i Blaxnäs som har minnen av gruppen, säger Böling.

De judiska flyktingarna fick också hjälp med att ta sig över Finska viken. Där var den välkände smugglaren **Algoth Niska** aktiv. Han räddade med säkerhet 150 judar, men de kan ha varit många fler.

– Den olagliga trafiken till Sverige skedde nattetid och folk höll kontroll över hur sjöbevakarna rörde sig, säger Böling. Ledande sjöbevakaren Tull-Gunnar, **Gunnar Skomars**, hade en selektiv politik i sitt agerande. Om han tyckte att någon borde få fara över så agerade han inte om han inte fick direkt order från Vasa. Men han ingrep mot skogsgardisterna, desertörerna under fortsättningskriget, för han visste att de inte riskerade livet.

Rainer Böling ämnar inte ge upp sina efterforskningar ännu.

– Det här händelseförloppet har ett för stort lokalt intresse att glömmas bort. Jag fortsätter söka efter platsen där gruppen lämnade Närpes. Finner

SEDAN HAN gick i pension i november har Rainer Böling i Närpes fått mera tid för sitt specialintresse, lokalhistoria. Han intresserar sig för Närpesbornas insats för judarna under kriget.

band med en utväxling av krigsfångar.

Hemliga polisen hade under ledning av **Arno Anthoni** och Horelli gjort en lista över 34 judar som skulle deporteras i största hemlighet. En av dem, läkaren **Walter Cohen**, lyckades sända ett postkort åt **Abraham Stiller** i den judiska församlingen i Helsingfors med besked om den förestående deporteringen. Den 30 oktober underrättade Stiller bland andra Kilpi och finansminister **Väinö Tanner** (SDP). Tanner var statsminister under tiden statsminister **Johan Rangell** var på älgjakt med Horelli.

Ragni Karlsson skrev en petition som hon fick flera bemärkta personer att underteckna. Hon ringde också partikamraten **Wilhelm Jakobsson** i Jakobstad som tillsammans med **Henry Kronqvist** samlade 200 namn över en natt i Jakobstad till förmån för Cohen. Han hade verkat som omtyckt läkare i staden. Listan förde Kronqvist och stadsfullmäktiges ordförande **Albert Lassila** till Horelli nästa dag.

Planerna att hålla deporteringen hemlig sprack. Det blev ett stormigt regeringsmöte efter vilket socialminister **KA Fagerholm** (SDP) lämnade in sin avskedansökan. Den återtog han då president **Risto Ryti** försäkrat att ingen avvissning ska ske. Ändå avvisades åtta judar.

Walter Cohen fanns inte med bland dem. Tillsammans med sin familj, frun **Rosie** och treåriga sonen **William** reste han till Sverige 1943. I Finland hade Cohen blivit kristen och han verkade 1946-54 som missionsläkare i Etiopien. Han dog 1957 som 44-åring av en hjärtattack. Efter hans död flyttade familjen till USA där Rosie hade släktingar.

Brandmannen Jakobsson, som härstammade från Munsala, tog också emot en grupp judiska flyktingar på brandstationen i Jakobstad som också var tyskarnas högkvarter. Den gruppen lyckades han placera i sin hemkommun.

KARL JOHAN Wenman, riksdagsman 1934-46 och kyrkoherde Edvin Stenwall hjälpte de judiska flyktingarna i Närpes.

I sin bok skriver Svante Lundgren att flyktingarna hade de mest positiva minna från Finland just från tiden i Österbotten. Innan de fick flytta vart de ville var de hänvisade till att bo i två tavastländska landskommuner, Hauho och Lampis.

Flyktingar kom redan 1938

Judar på flykt under nazisterna började komma till Finland redan 1938. För att hjälpa dem hade en grupp med anknytning till socialdemokraterna bildats i Helsingfors. De främsta aktörerna i gruppen var de två riksdagsmännen **Atos Wirtanen** från Åland och **Sylvi-Kyllikki Kilpi** från Helsingfors samt agronom **Ragni Karlsson** från Pargas.

Tonen mot judarna i Finland skärptes 1942 och judiska män blev internerade i arbetsläger. Det kulminerade den 3 november då inrikesminister **Toivo Horelli** (Saml) beslöt deportera åtta judar till Tallinn. Gruppen hamnade i Auschwitz där sju av dem omkom. Endast en överlevde. Under kriget överlät Finland också cirka 50 judiska krigsfångar till Tyskland i sam-

”Det var inte många som ställde upp på judarnas sida på den tiden, det var som att gå emot strömmen.”

Rainer Böling

jag den skriver jag en uppföljning. Men jag tror inte jag kommer att hitta mera än de teorier jag har.

Förutom Närpes utmärkte sig också Munsala kommun som en fristad för

flyktingarna åren 1943-44. Även i Munsala fanns en flyktväg till Sverige, det så kallade Monäspasset. Men när flyktingarna väl fått sina utresetillstånd behövdes inte de olagliga vägarna användas.

FRANCISKUS ÖDMJUKA leverne illustreras så här i en teckning från 1600-talet, signerad Wenceslaus Hollar. FOTO: WIKIMEDIA/ UNIVERSITY OF TORONTO WENCESLAUS HOLLAR DIGITAL COLLECTION

Han gav hela sitt liv

Enligt legenden predikade han för fåglarna och välsignade en varg. Han föddes rik men valde ett liv i fattigdom. Än i dag inspirerar Franciskus dem som tror på helhjärtad efterföljelse i Jesus spår.

TEXT: SOFIA TORVALDS

I början av 1200-talet, då Finland ännu var ett missionsstift och domkyrkan i Åbo inte ens existerade i någons drömmar, grundade en ung man som hette **Francesco di Bernardone** en ny orden. Fast det visste han inte om. Han visste bara att han ville lämna allt gammalt bakom sig.

Vi vet en hel del om den man som skulle komma att bli den katolska kyrkans mest kända helgon (förutom Maria, Jesu mor). Vi vet att hans mor kom från en fransk adessläkt och gifte ner sig när hon stannade för den nyrika tyghandlaren **Pietro di Bernardone**. Vi vet att Francesco var en populär kille med många vänner, att han gillade att festa tillsammans med andra välbärgade unga män från Assisi.

Vi vet att det var drömmen om att bli riddare som fick honom att ge sig ut i krig då Assisi och Perugia slogs om makten. Vi vet också att Assisi förlö-

”Hans liv var inte uppdelat i tankar och handlingar. Hans liv var en enhet.”

Ted Harris om Franciskus

rade och att Francesco satt i fängelse i ett år. När hans far äntligen lyckades köpa honom fri var han en skugga av sitt forna jag.

Det var där förvandlingen började. Det var så Francesco di Bernardone blev helgonet Franciskus av Assisi.

I godhetens tjänst

Det tidiga 1200-talet var förändringens tid: marknadsekonomin växte fram och män som Franciskus far Pietro kunde slå sig fram och bygga upp en imponerande affärsverksamhet.

Samtidigt rädde en annan trend. Det fanns många män och kvinnor i Franciskus samtid som ville vända samhället ryggen för att leva alternativa liv, liv genomsyrade av bön.

Franciskus gjorde upp med sitt gamla liv inför stadens kyrkliga domstol där hans far anklagade honom för att satsa all sin tid på att umgås med Gud i stället för att ta hand om familjeföretaget. Enligt de tidiga biografierna klädde Franciskus av sig, la sina kläder vid sin fars fötter och sa: Nu är det Gud och inte Pietro di Bernardone som är min far.

Det finns väldigt lite skrivet om Franciskus under perioden efter att han lämnat sin familj men ännu inte byggt upp en spirande rörelse med efterföljare. Det är under dessa år som hans gudserfarenhet slår rot och blir en del

av honom. Han är uppslukad, förälskad. Han ska lära känna Gud, skriver **Ted Harris** och **Carolina Johansson** i boken *Att leva helhjärtat*.

Ted Harris påminner om att neurovetenskap visar att positiva känslor och tankar påverkar hjärnan.

– Ju mer vi övar oss i godhet och välvilja, desto mer blir det en del av vårt sätt att vara. Så var det också för Franciskus.

En berömd scen ur Franciskuslegenden handlar om hur helgonet kysser och omfamnar en man med spetälska. Gesten är oerhörd. De som hade spetälska skyddes inte enbart för smittrisen, man trodde dessutom att de insjuknat på grund av svår synd.

– Källan till Franciskus glädje är omsorg om andra människor, särskilt de svaga. Det är inte vad vi äger – materiella ting och pengar – som är källan till varaktigt livstillfredsställelse, utan vad vi kan göra i godhetens tjänst, säger Harris.

Ett nytt sätt att leva i tro

Franciskus börjar den mödosamma vandringen mot ett helhjärtat liv i Guds tjänst genom att reparera kyrkor och vårda sjuka. Men under en mässa i den nybyggda kapellet Portiuncula på slätten nedanför Assisi inser han att hans kall är att bygga upp kyrkan som institution och visa människor en väg till tro.

Hans brödraskap börjar ta form. Barndomsvännen **Bernardo di Quintavalle** och prästen **Pietro Catanii** blir hans första efterföljare. Inom några år kommer rörelsen att omfatta tusentals människor och sprida sig som en löpeld över Europa. I början är den inte en organiserad rörelse utan mer en grupp människor som kommit samman för att utforska ett nytt sätt att leva.

Franciskus förblir kyrkan trogen, men hans rörelse har ingen kyrklig status. Han får inget stöd från kyrkan,

men motarbetas heller inte aktivt. Påven ger tillslut muntligt godkännande åt hans ordensregel. Det unika med Franciskus och hans orden är dess radikalitet. Allting ska delas. Ingenting är mitt eller ditt.

Franciskus reser och missionerar. Han arrangerar ett möte med sultanen **Malik-al-Kamil** – exakt vad som händer under det mötet finns inga uppgifter om.

Under de sista sex åren av Franciskus liv har hans rörelse vuxit sig så stor att den får problem med personkonflikter och maktkamp. Samtidigt sviktar hans hälsa. När han dör, bara som 45-åring, kommer döden som en befrielse. Han skriver: ”Lovad vare du, min Herre, för vår syster den lekamliga Döden, vilken ingen levande förmår undfly.”

En förebild i vår tid

Liksom historiker och biografier genom tiden letat efter ”den historiske Jesus” har man också försökt hitta en historisk Franciskus, mannen bakom legenden. Går de två åt skilda åt?

– Nej, säger Ted Harris.

– Den historiske Franciskus försökte förverkliga sin fulla potential genom att integrera känsla, tanke och handling. Hans liv var inte uppdelat i tankar och handlingar. Hans liv var en enhet. Det är det här enhetliga livet, en entydig förening av känslor, tankar och handlingar, som är förebilden för ”helgonet Franciskus”.

Franciskus känns aktuell just nu. Vi har, som känt, en ny påve som bär hans namn, men det har också skrivits flera nya biografier om honom. Ted Harris tror att det ligger en långtan efter andlig utveckling i luften.

– Kan vi gå framåt på andlighetens område? Ja! Det har Franciskus visat oss. Vår tid behöver andliga förebilder.

Frukost i gott sällskap

KVINNOFRUKOST. I över tio år har Vasa svenska församling erbjudit morgonpiga damer både tilltugg och intressanta föreläsningar på lördagsmorgnarna. Månadens stora dragplåster var författaren Ulla-Lena Lundberg som lockade över hundra kvinnor till församlingssalen.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

I den stora salen står frukostbordet uppdukat. Croissanter, gröt, ägg, grönsaker, bär, frukter och pålägg trängs på det vitklädda långbordet. Ivriga händer sträcker sig efter godsakerna och kön ringlar sig i kurvor för att alla frukost-hungriga damer ska få rum. Kaplan **Siv Jern** tar betalt vid ingången, sju euro per huvud, och konstaterar att antalet deltagare börjar anta rekordproportioner.

– De är exceptionellt många i dag, säger hon och räknar in besökare nummer 107.

I salen fylls borden. Prat, skratt och klingande glas ekar i det stora rummet. Medelåldern ligger på runt 60, men också yngre ansikten tittar fram bakom kaffefyllda muggar. Förväntan ligger i luften och på borden ser man ett antal böcker med titeln *Is* ligga och vänta på att bli signerade av författaren **Ulla-Lena Lundberg**. Men de får vänta till efter föreläsningen. Först ska frukosten dukas av och författaren äntra scenen. **Ulla-Maj Salin**, en av dagens deltagare, skyndar sig att dricka upp resten av sitt kaffe innan hon bär bort kärnen. Hon har läst den prisbelönta boken och har många frågor som hon hoppas att författaren ska besvara under sin pratstund.

– Jag hoppas hon berättar mer om själva boken och var den utspelar sig. Sen skulle jag vilja veta mer om doktorn, säger hon och ler förväntansfullt.

Ulla-Maj Salin har varit på kvinnofrukost tidigare och uppskattar chansen att få lyssna till intressanta föreläsningar i sällskap av andra damer.

– Jag gillar samhörigheten och att föreläsaren är någon som är aktuell med sitt yrke eller sin uppgift i samhället och som intresserar just kvinnor.

Föreläsarna lockar

Kaplan Siv Jern ställer sig vid podiet.

– Jaha, bästa vänner. Ska vi se om vi får lugn i salen, säger hon med ett leende.

Klirrandet och småpratet avtar och ögonen vänds mot talarstolen. Siv Jern ger en kort introduktion till morgonens föreläsare och välkomnar sedan Finlandia-pristagaren Ulla-Lena Lundberg upp till mikrofonen under applåder.

– Kära vänner. Det är alltid lika roligt för mig att komma till Vasa, inleder Lundberg.

Tystnad råder i salen. Under föreläsningens gång hörs spridda skratt och några kvinnor nickar ivrigt och eftertänksamt till Lundbergs ord. Efter drygt två timmar är alla ögon fortfarande fixerade vid podiet och ordet blir fritt är den en andäktig skara kvinnor som verkar sitta djupt försjunkna i tankar. Till en början är det några få som vågar be om ordet, men efter att isen brutits är det fler och fler som vill prata, diskutera och till och med berätta personliga anekdoter relaterade till boken och föreläsningen. Ulla-Lena Lundberg svarar, diskuterar, tackar och förklarar.

”Jag tror det är viktigt att vi får ha mötesplatser där vi kan diskutera och vara tillsammans.”

Siv Jern

FRUKOSTDUKNINGEN BJÖD på allehanda godsaker och mättade ett hundratal magar.

EFTER FÖRELÄSNINGEN fick besökarna sin bok signerad av Ulla-Lena Lundberg. Många passade även på att ta tillfället i akt att prata med den prisbelönta författaren.

Händerna blir fler och damerna modigare. Till slut måste Siv Jern avbryta samtalet och förklara att tiden börjar bli knapp. Klockan är snart 12 och en ny grupp är på kommande.

Nu blir det boksignering och kvinnorna radar snabbt upp sig på kö. I kön och framme vid signeringen fortsätter samtalen. Det är både tårar, kramar och långa handslag och det märks att föreläsningen varit lyckad.

Ami Lindholm har just fått sin bok signerad och styr nöjt stegen mot kapprummet.

– Det var väldigt givande och många detaljer om boken kom fram, säger hon.

Det är första gången hon deltagit i kvinnofrukosten och hon kan tänka sig att delta igen ifall det är ett ämne eller en person som intresserar.

– Det beror på vem som föreläser, säger hon.

Andligt, kvinnligt och sinnligt

Siv Jern är nöjd med morgonens frukost

och gläder sig över att så många dykt upp. Hon var den som startade kvinnofrukosten för över tio år sedan. Den blev väl emottagen redan från början. Det enkla konceptet verkar gå hem.

– Grundtemat är att det ska vara andligt, kvinnligt och sinnligt.

Hon tycker kvinnofrukosten fungerar bra som komplement till församlingens övriga verksamhet och ser inget fel i att evenemanget är riktat till endast kvinnor.

– Jag tror det är viktigt att vi får ha mötesplatser där vi kan diskutera och vara tillsammans. Det är viktigt också för männen att ha sina mötesplatser. Vi har ju till exempel kyrkobroderarna här i Vasa.

Också Ulla-Lena Lundberg som aldrig tidigare föreläst på en kvinnofrukost tycker att föreläsningen var givande.

– Man blir ju väldigt glad över all positiv respons. Folk vågade prata och man såg att de följde med.

ELLIPS

Slutspurt

På påsken reste jag och hälsade på min bror som bor i västra Tyskland. Hans värdfamilj är alla hårda Dortmundfans i den tyska fotbollsligan. Det ville sig inte bättre än att Dortmund tog sig till semifinal i Europas anrika Champions league-turering där alla de bästa lagen från de europeiska ligorna tävlar.

I den avgörande matchen låg Dortmund under med 1-2 mot Málaga efter 90 spelade minuter. Laget hade gjort en medioker insats och behövde två mål för att gå vidare. De var helt uträknade eftersom det bara var fyra minuter kvar. Plötsligt smällde det i nätmaskorna. 2-2 med två minuter kvar. En halv minut senare exploderade Westfalen stadion. 1-2 hade blivit 3-2 och Dortmund gick mirakulöst vidare till semifinal.

Det slår mig hur ofta också Gud griper in i den absolut sista minuten. Abraham skulle just offra sin son Isak när han blev stoppad. De tre männen blev kastade in i den brinnande ugnen och Gud räddade dem först där. De fem bröden och de två fiskarna blev flera först efter att lärjungarna hade börjat dela ut det till folket. Varför gör Gud så?

Två saker. För det första tror jag att han vill att vi ska leva i tro. Tron på att han kan göra det omöjliga och att han alltid dyker upp fast inget skulle tyda på det. Han finns där vare sig vi litar på honom eller inte.

För det andra så tror jag att Gud vill demonstera, inte bara sin makt utan också sin godhet. Trots att vi alltid börjar tvivla på honom och räknar bort honom så dyker han plötsligt upp och gör sitt verk. Han är god mot oss trots att vi brister i tro och tillit. Känns skönt att veta att de två målen är på kommande.

JOHAN MYR-
SKOG

För få vänliga tankar om oss själva

ÄTSTÖRNINGAR. Forskning visar att ungas ätstörningar oftast har sin början i diffust illamående och missnöje med den egna kroppen.

– Hur vi vuxna talar om oss själva och vår kropp färgar av sig på våra tonåringar, säger Sofia Torvalds som skrivit en bok om ätstörningar och föräldraskap.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Det har gått två och ett halvt år sedan Sofia Torvalds fick veta att hennes tonåriga dotter led av en ätstörning. Efter den första tidens chock märkte Torvalds att hon saknade konkreta råd för hur hon som förälder skulle hjälpa sin dotter.

– I den situationen ropar ens själ efter någon som kunde ge ett enda gott konkret råd.

Torvalds började bearbeta situationen genom att lära sig så mycket som möjligt om sjukdomen. Hon plöjde genom böcker i ämnet, lusläste expertutlåtanden och forskning och tog reda på så mycket hon kunde om olika behandlingsmetoder. När dottern började må bättre växte tanken fram att samla erfarenheterna till en bok. Under våren kommer boken *Hungrig - en bok om ätstörningar och föräldraskap* ut.

Vad ska jag göra då?

Boken baserar sig delvis på intervjuer med fem föräldrar till barn med ätstörningar och fem unga kvinnor som haft eller har en ätstörning.

– Det visade sig att de föräldrar jag talade med också saknade konkreta tips. De var alla helt vanliga finlandssvenska föräldrar som engagerat sig massor i vården av sitt sjuka barn.

En av de slutsatser Sofia Torvalds dragit av sin och andras erfarenhet är att föräldrarna verkligen kan göra mycket för att påverka situationen.

– Det är klart att alla med en svår ätstörning måste få offentlig vård, men när det gäller lindrigare fall är det ing-

en självklarhet att alla får den hjälp de skulle behöva.

– Visst finns det möjlighet till terapi. Men om du inte är intagen för vård, vem ser till att du äter?

Att normalisera matrutinen hör till de viktigaste sakerna föräldrar kan hjälpa till med.

– Satsa på att alltid finnas till vid måltiderna. Sitt bredvid och visa ditt stöd, gå inte ens till rummet intill. Måltiderna är oerhört ångestfyllda för den sjuka. Samma sak gäller efter maten, också då är ångesten stor.

Lyssna utan känsloutbrott

Det allra viktigaste rådet Sofia Torvalds vill ge till föräldrar är ändå att lyssna på sitt barn.

– Lyssna aktivt, utan känsloutbrott och utan att bedöma. Oja dig inte och var inte hysterisk. Och försök att inte vara irriterad. Det kan vara oerhört svårt eftersom de tankar en person med ätstörning bär på ofta är mycket envisa.

Torvalds förklarar att man genom att lyssna märker hur sjukdomen resonerar.

– Den psykiska biten syns inte men tar upp mycket utrymme hos den som är sjuk. En person med ätstörning är vanligtvis totalt absorberad av tankar kring mat. En av dem jag intervjuade berättade att det för henne var svårt att ens föreställa sig vad friska människor tänker på.

Ett annat tips Sofia Torvalds vill ge är att man så långt det går ska försö-

KYRKPRESSEN-REDAKTÖREN SOFIA Torvalds tror att det är viktigt att vuxna är goda förebilder genom att äta regelbundet och mångsidigt.

ka hålla fast vid vanliga rutiner, som att gå i skolan.

– All distraherande sysselsättning är bra. Annars är det bara de negativa tankarna som får plats. Det är också bra försöka hjälpa sitt barn att hitta något annat i livet som inte är relaterat till mat eller kropp. En person med ätstörning har ju satsat all tid och energi på ätstörningstankar och det utrymmet måste fyllas med något annat.

Tyck om dig!

Boken behandlar också föräldrars skuld känslor. Varför blev mitt barn sjukt? Är det mitt fel? Varför märkte jag inget?

– Det är inget man ska ägna sig åt när läget är akut, men för min egen del ville jag göra upp med vad som i vårt fall kanske var en orsak till att min dotter blev sjuk. Det finns alltid många orsaker, både biologiska och

Ensamma observationer

BOK

Måsen och Skeppet

Författare: Peter Sandelin
Förlag: Schildts & Söderströms 2013

Peter Sandelins senaste bok är en samling fragmentariska, mjuka dikter som doftar havssalt och prä-

las av ensam observationer. Det är inte en ödslig ensamhet utan en gammal mans stilla reflektioner, parerade av möten med ett "Du" som ömsom gestaltas av en kvinna, ömsom av Gud.

Naturen är paletten som (även bildkonstnären) Sandelin målar på, en skala av vatten – dimma – is och blåa skärgårdstoner, mörka

trädstammar. Det fina porträttet på pärmens insida får mig osökt att associera till Hemingway och vidare till arketyper för en riktig sjöbjörn, "Den gamle och havet".

Det är också med målarens skicklighet Sandelin penslar fram sina träffsäkraste, mest komprimerade formuleringar: "ett fjäll lossnade/ från fisken// havet försilvrades/ ditt öga blänkte".

Dikterna andas både ve-

mod och förtröstan. Sandelin (född 1930) rör sig delvis i ett minnenas landskap där han själv återfinns som barn och där skepnader av flickor och kvinnor drar förbi som drömliga fragment, bitterljuva i sin flyktighet.

Några av dikterna har ett mer direkt tilltal och en plötslig energi, där också humorn blänker till:

"Tack Gud/ för den här dagen, Gud/ när den var svår/ tillät du mig inte/ borra mig ned i underjorden,/

när den ljusnade/ hindrade du mig/ från att flyga över trädtopparna/ .../ Fantastiskt Gud!/ Fortsätt så här/ om du orkar..."

Dikterna bildar en harmonisk helhet som stillsamt men skarpsynt fångar ögonblicken i flykten. Efter smaken är ett tankfullt lugn.

JOANNA NYLUND

Märkligare än det ser ut

BOK

Asfaltsänglar

Författare: Johanna Holmström

Förlag: Schildts & Söderströms 2013

Vi är på safari i vår hemstad, **Johanna Holmström** och jag. Hon skriver om ett Helsingforsliv som vid första anblick ligger långt borta från mitt eget.

Asfaltsänglar handlar om systerarna Samira och Leila, uppvuxna i östra Helsingfors med en finländsk mamma och en pappa från Maghrebregionen i norra Afrika. Samira är den äldre som redan flytt hemmet för ett mera undangömt boende. Leila är den yngre som kryssar mellan kraven hemifrån och den oförsonliga högstadieskolan.

Det handlar om å ena sidan de unga kvinnornas längtan efter frihet och självständighet och å andra sidan omgivningens fixering vid deras kroppar. Men det är inte bara faderns kulturella bakgrund som komplicerar relationen till de uppväxande flickorna. Snarare är fadern en gestalt som figurerar i bakgrunden. I förgrunden, som en synnerligen aktiv aktör, finns i stället modern som konverterat till islam – och som gjort det så grundligt att de som är födda i religionen skakar på huvudet.

Fixeringen vid vad flickorna gör med sina kroppar och vad som syns och inte syns av dem är inte heller bunden till religion eller kultur. Leilas och Samiras vänner, Linda och Jasmina, bidrar också med synvinklar. I synnerhet Linda Lindholm är en sorglig arketyper som återfinns i varje högstadieskola, balanserade högt på omgivningens beundran och snabbt degraderade till den föraktade.

Streckkoden på omslagsflickans rygg ger en tydlig hänvisning till hur boken ska läsas, liksom titeln som anspelar på de flickor som störtar mot asfalten när de tagit sig för stora friheter. Det är lite synd att läsaren serveras den tolkningsmalen för berättelsen redan på pärmen. *Asfaltsänglar* är mer än en berättelse om hederskultur, liksom är den mer än en studie i objektifieringen av flickor. Framför allt handlar den också om religionerna och kulturerna som möts och nöts och skrapar mot varandra. Vad man tror på och hur, till vilken grupp man hör och varför – allt är inte alltid vad det ser ut att vara vid första anblick. Holmströms skildring av religionen och dess betydelse för personerna känns trovärdig just för att den är så mångfacetterad.

Johanna Holmström har börjat som novellist och *Asfaltsänglar* är hennes andra roman. Från hennes noveller känner jag igen den intensiva närvaron i situationer och det vackra språket. Det gör att delar av *Asfaltsänglar* känns som enskilda helheter, vackra för sin egen skull men inte alltid som transportsträckor med tydlig riktning framåt.

Asfaltsänglar är en ingen färgglatt sprittande multikulturell skildring. Den är snarare en berättelse om baksidorna – inte bara i den invandrade kulturen utan också i vår egen. Holmström gör det inte onödigt enkelt för sina personer. Antagligen finns det inte heller några enkla lösningar i den verkliga världen.

ERIKA RÖNNGÅRD

psykologiska. Knappast hjälpte det min dotter att jag innan hon insjuknade genomförde mitt livs första och enda bantningskur.

Hon tror att det viktigaste föräldrar kan göra i förebyggande syfte är att tänka på hur vi själva äter och talar om vår kropp.

– Om alla vuxna alltid talade vackert om sin kropp tror jag att vi hade mindre problem med ätstörningar.

Nästa steg är att övertyga barn och tonåringar om att de duger som de är.

– Ofta börjar ätstörningen med ett diffust psykiskt illamående. Man känner sig inte duga som man är. I vår tid av utseendefixering är steget därifrån

kort till att tänka att en tunnare kropp kan göra oss lyckligare.

– Det finns forskning som visar att bantning i sig inte är en riskfaktor för ätstörningar, utan det sinnestillstånd bantaren befinner sig i. Bantar man för att man har övervikt eller för att man känner sig dålig? Därför är det otroligt viktigt att vi ställer frågan "varför?" när vi märker att en ung person i vår närhet vill gå ner i vikt.

Sofia Torvalds tror att vi behöver börja tala mer om hur vi ska må bra och vad vår kropp behöver för att vi ska må bra både fysiskt och psykiskt.

– Vi behöver tänka vänliga tankar om oss själva.

Kyrkans budskap: du duger

Sofia Torvalds önskar att de personer som jobbar med ungdomar i församlingarna kunde få möjlighet till utbildning i ätstörningsproblematik.

– Kyrkans budskap är ju att vi duger som vi är och det är just det personer med ätstörning behöver få höra. Personalen på församlingarnas läger kan spela en jätteviktig roll för ungdomars självbild. På lägren har de en chans att följa med hur de unga mår och äter.

Om man misstänker att en ung person i ens närhet lider av en ätstörning säger hon att det bästa sättet att gå vidare är att försöka tala med den som verkar ha insjuknat.

– Fråga hur hon eller han mår, hur hon tänker på det här med mat och om det möjligtvis är så att hon bantar. Försök lyssna dig fram till ett svar.

”Ens själ ropade efter någon som kunde ge ett enda gott konkret råd.”

Världsligt och andligt

FILM

Bortom bergen

Regi: Cristian Mungiu

Det finns anledning att tro att **Cristian Mungiu**, den rumänska filmens stora namn, inte är anställd av landets utrikesministerium. Eller av turistmyndigheterna för den delen.

I Mungius filmer, bland dem Cannes-vinnaren *Fyra månader, tre veckor, två veckor*, framträder ett Östeuropa som halkat långt efter. Men där det i abortdramat *Fyra månader* var (real)socialismen som ställde till det har huvudrollen i *Bortom bergen* (Dupa delauri) reserverats för den grekisk-ortodoxa kyrkan.

Men fortfarande handlar

det om unga kvinnor i kläm. Voichita (**Cosmina Stratan**) är barnhemsbarnet som tagit sin tillflykt till ett kloster, hon är alltså nunna. Hon får besök av barndoms-
vännen Alina (**Cristina Flu-**

tur), bosatt i Tyskland, som tänkt sig att hon ska rädda Voichita undan torftigheten.

Men att lämna klostret låter sig inte göras sådär bara. Har man en gång valt den sanna vägen så

har man. Och förresten kan man inte älska någon mera än Gud, inte om man vill åtnjuta hans kärlek, som klostrets Fader och föreståndare konstaterar. Följaktligen väljer Alina att vän-
ta och se, något som får tragiska konsekvenser.

Bortom bergen är en på många sätt intressant film, illusionslös och stram. Samtidigt som Mungiu poängterar kyrkans roll i ett samhälle som tappats på sina resurser, såväl mänsk-

liga som materiella, visar han vad som kan hända när den världsliga och mera andliga kärleken krockar.

I filmen, som förövertigt har verklighetsbakgrund, är det den blinda tron i kombination med ett snedvidret regelverk – av de 464 synder som är upptagna i kanonen vittnar ingen om det här med likgiltighet – som gör att en av de unga kvinnorna dukar under. Nyckelordet är djävulsutdrivning.

KRISTER UGGELDAHL

JOHANNA HOLMSTRÖM skriver om kulturkrockar.

FOTO: IRMELI JUNG

KRYSSSET APRIL

BMA 2013	SPINDEL DJUR LÅG VIL SKIKT	SKRAP SOM CHEF	LJUS- STAKE	INDISKT STRÅNG INSTRU- MENT	MÄRF FRÖNSÅ GLÄMMIG STAMMAR	POJN FRÄNS SMÅ ULÄRN IS STRÄCK P3 10:1	ÄTT LEDER RÄTT	TRÄLN H	PENITENS HARDJUR
GRÖNSÅK I ÖKEN VRLSIGT		KALL SAS JUPITER- MÄNE				BOT- GÖRING FÖRRÄN	PJÄXA ILSKA		
FÅ BIL FRÅN PERU		BONDE TURISTOR I SCHWED					EVINNER LIG		GÜNTER GRASS
CELE- BRERA	VALK ÖMRÅDET EGYPTEN I MÅN VIL		ERBIUM VIRVLA		FLYG- FARTS- ORGANI- SATION	MISS- DÄDARE DOR I PEKING		BUSKE	LÄTER NEGA- TIVT
DJUR RADIUM	VARO ÖFFR GULA SIDA EUPHE- RAM- KALLAND						VERB I 15- HOCKEY	VALD... VARO TU NESTÄR PÅ SIDA OFFICVAB	
TRÄD- GÅRD MÅN 26:36	GLÖDDE FILDSON APR 17:18	LJUSAD DJURHÖR STÄNG		KOMMUN LAPPLAND LÅG ÖLOND SKULLIG		EXTRA- ORDINÄR JÄGS VID SMERTA		STRÄM SKÄR	
SE			GLOSA ANNO		BY I PEDER- SERE	PRÄST LWENIZ KING GOL			GÖR SELOT?
ARBETS- STÄLLE FÖR BRED- NING I GRUVA					FINNE AV TRÄ ÖDEL- GUDINOM	GRÖNT MINERAL NORD- VÄST			LÄTER EFFEKT- FULLT?
TYG	KÅURIS- MÄKI INTRÄ- VENBS	DONOR			GALLUM DJURHO NI SOM OBJEKT	ARSENIK ÖVER- FÖRÄ TAKITA			BIL JAG
VON HEIDEN- STAM		VILD- ÅSNA			STAD			HOLL- STEN 21.10.2011	
			ARTIKEL		Ö PÅ Ö			ART	

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 7 maj 2013 till:
Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors.
Märk kuvertet "Aprilkrysset".
De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitatet i krysset följer 1917 års översättning. **Lycka till!**

Namn & adress:

.....
.....
.....

MARSKRYSSSETS
LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Marina Päiviö**, Lovisa, **Börje Helenius**, Pernå och **K. & M-B. Nordman**, Jakobstad.

VINN
BÖCKER!

	S	R	O	S	D																
→	T	R	E	F	A	L	D	I	G	H	K	A	N	A							
	N	O	U	G	A	T	E	N	L	E	V	E	R	A	D						
	L	I	N	S	L	U	S	A	T	E	N	A	R	E							
	E	T	N	A	E	N	S	E	S	L	F	E	L								
	E	S	T	I	A	S	K	O	L	A											
	P	A	R	F	A	I	T	E	T	Y	D	T	O	N							
	R	A	R	S	A	K	O	R	R	E	S	E									
	U	D	D	E	K	R	I	M	K	O	M	I	S	K							
	E	D	L	I	L	A	A	M	O	S	O										
↓	T	V	E	K	A	F	N	Y	S	A	S	L	Y	N	T	A	N	D			
	I	L	I	A	D	E	N	M	I	A	M	I	U	I	O	A					
	K	N	A	L	L	G	E	R	A	L	D	N	I	T	S	V	A	G			
	T	L	L	G	I	R	E	R	A	A	G	D	A	L	A	S	S	E			
	E	F	E	S	U	S	A	S	D	G	A	N	P	A	S	S	A	D			
	A	R	R	A	D	E	L	C	L	I	N	C	H	I	N	A	M	I			
	G	I	L	D	N	A	R	H	E	T	D	O	P	A	D	A	T				

TUNABERG
TUNARO

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller servicehusboende på **Tunaberg** och vårdhemmet **Tunaro** för svenska pensionärer. Vi behöver dina frivilliginsatser, kontakta **Mona Sandberg, 050-520 2700**.
Lediga närvårdartjänster
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten, kontakta **Ken Thilman 040-5568 312**.

FLYTBRYGGOR
NU visning och försäljning i Oravais 040-767 0049

Flytbryggor för alla behov! Vi säljer även tillbehör till bryggor. Se modeller på hemsidan.
HF-Bryggan
Strandvägen 3474, Molpe Tel (06) 347 6100
www.hf-products.com

Textilinredningar för båtar

Esma
COMFORT ONBOARD
Since 1976

Tel. (06) 7898 100
Fax (06) 7898 199
essma@multifi.fi, www.essma.fi

UR EVANGELIET

”Nu har också ni det svårt. Men jag skall se er igen, och då skall ni glädjas, och ingen skall ta er glädje ifrån er.”

Läs mera i Joh. 16:16–23

OM HELGEN

I glädje och förväntan

Söndagarna efter påsk är en glädjens tid i kyrkan. Då firar vi Jesu uppståndelse. Den här söndagen är den tredje efter påsk och nu vänder vi blicken mot det nya livet i himlen.

Hemlängtan i söndagens tema syftar på det kommande hem som vi har i himlen. Dit har Jesus gått för att välkomna oss.

RUNT KNUTEN

”I barockens virvlar.”

Konsert med Barock-kollegiet från Musikinstitutet Kungsvägen i Esbovikens kyrka, söndag kl. 18.

Pilgrimsvandring på Åland 23–28.6

Bibelmotivationer och andakter: Kurt Cederberg, Lars-Johan Sandvik.
Vandringsledare: Gurli Dumell, tfn. 050 545 8102
Dagsvandringar på ca 12–14 km.
Pris: 495€ inkl. buss- o båtresor fr. Öbotten via Kumlinge, mat&logi i Björklidens stugby.
Anm. senast 30.4 till KU:s kansli, 06-7220527.
Arr. Förbundet Kyrkans Ungdom, Nykarleby församling, KREDU

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN KURT CEDERBERG

ILLUSTRATION: AMANDA BIEBER

Hemlängtan

JAG STÅR PÅ STRANDEN och tittar ut över havet. Ett hav har många ansikten. Ibland kastar sig vredgade vågor mot strandklipporna. En annan gång rullar tunga dyningar sakta mot land. En sommarkväll ligger havet spegelblankt och återspeglar himlen. Den nedgående solen färgar himmel och hav i rött och bildar en bro över mörka vatten. Just nu ligger havet täckt av is och snö. Allt verkar dött, men under isen vimlar det av liv. Havet är en spegling av de växlingar som förekommer i mitt liv.

Stranden är en plats för längtan och drömmar. Människor som sett ut över havet har drabbats av längtan till det som finns bortom horisonten: Ett annat land, ett bättre liv, en ny framtid. En del bröt upp och gav sig av. Andra nöjde sig med det strävsamma liv de levde och stannade kvar.

DET SOM FASCINERAR mig mest är horisonten. Den utgör en gräns som egentligen inte finns. Hur långt jag än färdas när jag den aldrig. Världen är gränslös. Mitt synfält är begränsat. Också jag har hört om ett annat land, ett bättre liv, en ny framtid. En längtan har slagit rot, djupt inom mig. Det är inte i första hand fråga om en längtan bort, utan om en längtan hem. Guds folks hemlängtan är överskrift för söndagens texter. En längtan som tvingar människor att bryta upp, att söka det som finns bortom jordelivets horisont.

Frågan om vår mänskliga tillvaros horisont, om gränslinjen mellan det himmelska och det jordiska, är en utmanande tanke. Många poeter och andra författare har försökt beskriva vår himmelska hemlängtan. Biskop emeritus Martin Lönnebo, har myntat uttrycket ”horisontmänniskor”. På det porträtt av honom som finns i domkapitlet i Linköpings stift ger han oss sitt andliga testamente: ”En människa skall vara som en horisont, där man inte ser var jorden slutar och himlen börjar.”

Så levde Jesus: i världen, men inte av den. Han levde här och nu, helt och fullt, men han visste var han hörde hemma. Han tog ansvar för den värld han levde i och de människor han mötte, men han visste var han var på väg: Inte bort, men hem. Inför avskedet lovade han sina lärjungar att han skulle komma tillbaka och hämta dem till sig. Han ville att också de skulle få dela tryggheten och glädjen hemma hos Gud. De ville att det här hoppet och den här längtan också ska få slå rot hos oss.

Frågan är: Vagar jag ställa mig på stranden, blicka ut över havet och låta horisonten utmana min längtan, min tro och mitt hopp? Den frimodigheten är något att stilla be om.

Kurt Cederberg är pensionerad kyrkoherde i Jakobstad.

#bönetwitter

”Min längtan sträcker sig inte bort, men hem. Herre, tag hand om den.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 40:26–31

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 13:12–16

EVANGELIUM
Joh. 16:16–23

Tredje söndagen efter påsk. Temat är ”Guds folks hemlängtan”.

PSALMFÖRSLAG

583, 584, 581, 288, 221(N), 31.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

I KLARSPRÅK

Gyllene regeln handlar om hur vi ska förhålla oss till våra medmänniskor. Den förekommer i lite olika form inom olika religioner – ibland som en påminnelse om vad man inte ska utsätta andra människor för och ibland som en påminnelse om vad man ska göra för sin nästa.

Inom kristendomen hittar vi den gyllene regeln i Matteusevangeliets sjunde kapitel, vers 12: ”Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.”

Källor: Kyrklig ordbok, Wikipedia

KALENDERN 19–25.4

ÅBOLANDS PROSTERI

❖ **VÄSTÅBOLAND**
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 21.4. kl 10: Högmässa i kyrkan, Backström, Ollila.
On 24.4. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Backström, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 21.4. kl 18: Kvällsyrka i församlingshemmet, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Sö 21.4. kl 11: Högmässa i kyrkan, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 21.4. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Inio kapellförsamling:
Sö 21.4.: Ingen gudstjänst på Inio.

❖ **ÅBO**
to. 18.4 kl. 9.30–11: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 11: Knattekyrka i Aurelia (1 vän.)
kl. 15–17: Utställningen Tid för Hopp är öppen, Aurelia (1 vän.)
kl. 19: Mässa i Skarpskyttekapellet, Audas
lö. 20.4 kl. 11.30–13: Kyrkans barn-timme (4 år –)
sö. 21.4 kl. 10: Gudstjänst i Aurelia (1 vän.) Westergård, Forsman. Kyrkkaffe efter gudstjänsten.
kl. 12: Högmässa i Domkyrkan. Mullo (pred), Westergård (lit), Forsman. Kyrkkaffe efter högmässan.
må. 22.4 kl. 15–17: Utställningen Tid för Hopp är öppen, Aurelia (1 vän.)
ti. 23.4 kl. 18: Lovsångskörens övning i Aurelia (1 vän.)
ons. 24.4 kl. 10: Familjecafé i Papinholma församlingshem
kl. 11: Föreläsningen samlas i Aurelia (3 vän.)
kl. 13: Café Orchidé i Aurelia (1 vän.) Birgitta Lindell: Kyrkans Utlands-hjälps arbete i Kambodja.
kl. 13.30: Café aderton (åk 3–6)
kl. 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän.) Tillfället är tvåspråkigt. Efter meditationen dricker vi te tillsammans.
to. 25.4 kl. 9.30–11: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 19: Mässa i Skarpskyttekapellet, Audas
Utfärd till S:t Bertils, ons. 15.5.2013. Start kl 10.00 från Ortodoxa kyrkan retur ca kl 16.30. Vi åter i Salo, besöker S:t Bertils kyrka och Paula Hartmans och Eva-Stina Snellmans hem. Utfärden kostar 32 euro. Anmälningar senast onsdagen den 8.5.2013 till församlingssekreteraren (må–fr kl.10–15) per tel. 040–341 74 58.

ÅLANDS PROSTERI

❖ **JOMALA**
Tors 18.4 kl. 10–16: Pyssel för alla.
Sön 21.4 kl. 11: Högmässa Erickson, Hansen, S:t Olofs kyrkokör. Gideoniterna medverkar, Sam Österlund, solosång. Kyrkkaffe i Syförenings anda. Insamling för

Gemensamt Ansvar.
Ons 24.4 kl. 19: Blomskottsauktion för missionen.
Tors 25.4 kl. 18.30: Frälsarkransen i Olofsgården.

❖ **SUND–VÄRDÖ**
Söndag 21.4 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Juanita Fagerholm–Urch, Andreas Karlsson. Efter gudstjänsten Gemensamt Ansvar–lunch i församlingshemmet.
Kl. 13.00: Cafégudstjänst i Vårdö församlingshem. Maria Sjölund.
<http://sund-vardeforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

❖ **KORSNÄS**
Lö 20/4: Caféväll för Nordkoreas barn i Föreläsningshemmet. Sång av Projektören, musikinslag, Patrik Wallin m fl. Lotteri och försäljning.
Sö 21/4 11.00: Högmässa i Kyrkan, Tomi Tornberg, Deseré Granholm.

❖ **KRISTINESTAD GUDSTJÄNSTER**
Kristinestad: sö 21.4 kl 10 Tvåspråkig högmässa. Predikan Ulla–Christina Sjöman, liturg Mika Helander.
Lappfjärd: sö 21.4. kl 10 Gudstjänst, Eklöf, Martikainen
Sideby: sö 21.4 kl 10 Gudstjänst, Saarinen, Nilsson
20–21.4 besöker förebedjaren Ulla–Christina Sjöman Kristinestad.
Veckoslutets tema är: Jesus lär oss att be. Tillfällena ordnas i Krs kyrka och tolkas till finska. Lö 20.4 kl 13 bibelstudium, kl 18 föreläsning, sö 21.4 kl 11.30 Bibelstudium.
Syföreningsavslutning: ti 23.4 kl 13 i Lappfjärds förshem. Gäst Linnea Klemets.
Pensionärssamling: on 24.4 kl 11.15 i Krs förshem, gäst Lars Nisula.
Pensionärssamling: to 25.4 kl 11.30 i Sideby kyrka.
Pärlbandet: fr 26.4 kl 19. Samling för kvinnor i Lappfjärds församlingshem. Hemlig gäst. Tema: Lycka och livsglädje” Servering. Nattvard ca kl 21. Anmäl till 040–5277611 senast 23.4.

❖ **NÄRPES**
www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 3 sö e påsk 21.4 kl 10 Högmässa Lövdahl, Lindén, Laudate.
Luthergården: on 24.4 kl 19 Vår- auktion.
Böle bystuga: lö 20.4 kl 18 Evang- elifest.
SKRIFTSKOLA: sö 21.4 kl 11.30–14.15 Skriftskola i förs.hemmet.

❖ **PÖRTOM**
Tor 18.4: Ingen dagklubb eller pensionärsskör p.g.a. kursdag.
Lö 20.4 kl. 18: Gospelkväll i kyrkan. Good News, kyrkokören dir: Lidman. Piano: Stefan Jansson. Jakobsson Norrgård.
Sö 21.4 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Jakobsson, Lidman.
Sö 21.4 kl. 14: Musikcafé i förs.h. Benitas musikelever och Sångfåglarna. Inträde Kaffe och program 5 euro, Barn gratis.
Ti 23.4: KU:s sykrets i förs.h. Norrgård.
Ons 24.4: Föräldrabarn i förs.h.

Ons 24.4 kl. 13: Ekumenisk pensionärssamling vid Frank Mangs center, arrangör Närpes pensionärsförening. Buss startar 12.15 från kyrkan.

❖ **ÖVERMARK**
To 18.4. kl. 14: Andakt på Alvena.
To 18.4. kl. 15: Andakt på Solgärdet.
Sö 21.4 kl. 12: Gudstjänst. Jakobs- son, Lidman och Legato.
Sö 21.4. kl. 13.15: Skriftskola i församlingshemmet. Jakobsson.
Må 22.4 kl. 9–11: Föräldrabarngruppen i församlingstugan. Enlund.
Må 22.4 kl. 13: Symöte i församlingshemmet, Norrgård.
On 24.4. kl. 13: Ekumenisk pensionärssamling på Frank Mangs Center. Arrangör Närpes pensionärsförening. Buss startar från Pörtom 12.15 och är i Övermark centrum ca.12.30.

KORSOLMS PROSTERI

❖ **BERGÖ**
Fr kl 10: Föräldrabarngruppen
Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet (Se Facebook)
Lö kl 9.45: Skriftskola i församlingshemmet (OBS! Tidigare än vanligt)
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Kahlos
Ti kl 13: Missionssyfoeringen

❖ **KORSHOLM**
Öppen dagklubb: fre kl 9.30 i Smedsby förs.gård.
Högmässa med vinterskriftskolans konfirmation: sö kl 10 i kyrkan, Bergström, Lindblom, Westerlund.
Babykyrka för 0–2 åringar: sö kl 15 i Smedsby förs.gård, Jessica Bergström, Lotta Ek, Monica Pada o Susanne Westerlund.
Missionssyfoering: må kl 13 i Smedsby förs.gård.
Pensionärssamling: må kl 14 i Karperö, Viveca Söderholm.
Musikskolans vårmatiné: to 25.4. kl 18 i kyrkan, efteråt servering och program i församlingshemmet.
Diakonissan Febe Westerlund: är på semester 24–30.4.

❖ **KVEVLAX**
Andakt: to kl 14 i Funisgården, Al-Jan Melin, Patrik Vidjeskog.
Musik kul: to kl 18 i fh med Barnkören och Surprise, servering. Alla välkomna!
Högmässa: sö kl 10, Göran Särs, Patrik Vidjeskog.
Bön för bygden: må kl 19 i Krubban.
Bytessdag med barnkläder och leksaker: Har ni barnkläder ni vill byta till en annan storlek eller leksaker ni vill byta ut? Lämna in det till Kvevlax församlings bytessdag och kom och gör fynd! Man är varmt välkommen även om man inte har något att byta med!
Bytessdag är öppen: onsdag 24.4. kl. 13–19 i Stallet. Tisdagen 23.4. kl. 16–19 tas bytessaker emot i Stallet.

❖ **MALAX**
Gudstjänst: sö 21.4 kl 10 i kyrkan. Bandas av Radio Vega och sänds samman dag kl 13.03. Norrback, Brunell. Kyrkokören och Trallarna

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 19.4 Yvonne Terlinden, Karis **Lö 20.4** 8.53 Familjeandakt. Lucas Snellman läser ur *Känguruns shoppingtur och andra berättelser*. **Må 22.4** Maria Sundblom Lindberg, Helsingfors **Ti 23.4** Ann-Sofi Storbacka, Ekenäs (repris från 17.5.2011) **Ons 24.4** Ingemar Johansson, Mariahamn **To 25.4** Pamela Granskog, Helsingfors

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 19.4 Johan Klingenberg läser ur John Bunyans bok Kristens resa. **Lö 20.4** 17.58 Ett ord inför helgen, Malax kyrka. **Sö 21.4** Lars-Johan Sandvik, Nykarleby **Må 22.4** Ann-Christine Martinen, Helsingfors **Ti 23.4** Kristina Fernström, Helsingfors **Ons 24.4** Regina Lehtola, Pargas **To 25.4** Christine Eriksson, Träskända (repris från 17.1.2012)

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 21.4 Gudstjänst med Malax församling. Predikant: Tomi Tornberg. Kyrkokören och Trallarna medverkar.

VEGA

medverkar
Gemensamma kyrkofullmäktige: sammankomster till 23.4 kl 19 i församlingshemmet på Bergö.
Missionsauktion: to 25.4 kl 18 i FH. Gåvor mottages med tacksamhet, Tack!

PETALAX

Högmässa: sö 21.4 kl 11 Björklund, Kahlos
Andakt: to 25.4 kl 13 i Solbo, kl 14 i pensionärshemmet
Samling för pensionärer och daglediga: fr 26.4 kl 12.30 Gäst: Anne Manner som berättar om "Människovärde". Björklund, Kahlos, Kontakten, servering, taxi

REPLLOT

Högmässa: i Replot sö kl. 10. Östman, Wargh.
Gudstjänst: i Björkö kl. 12.30. Östman, Wargh.
Musikalen "Änglar utan vingar": framförs av församlingens barnkör i Replot Uf sö kl. 18.
Mathöma: i Björkögården ons 24.4 kl 13. Gäst Per Stenberg. Anmälan för maten senast må 22.4. till Barbro Lähdesmäki eller Jarl Nystrand. Mat 7 €/pers.

Dagklubb i Replot: Församlingen önskar veta om det finns intresse för dagklubb i Replot? Dagklubben samlas 2 gånger i veckan, 3 timmar per gång. Anmälan intresse senast 30 april till past.exp. 3520005.

SOLF

Skriftskola: lö kl. 9.30.
Högmässa: sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Richard Mitts.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Konsert med Jakaranda-kören: lö 20.4 kl. 18. Fritt inträde. Kollekt till Finska missionsällskapet. Info om FMS:s missionsfest i Vasa 2014.
Missionsmessa: sö kl. 13, Anders Kronlund, Tia-Maria Nord, Dan Andersson, Jakaranda-kören, konfirmander. Kyrkkaffe med info om FMS:s missionsfest i Vasa 2014.

Morgonbön: to 25.4 kl. 9, Janne Häninen, Dan Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Prayer: at 1 pm, Jessica Emaus.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst: sö kl. 10, Janne Häninen, Dan Andersson.

VÖRÅ

Vöra
Sö kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, J Heikkilä.
Sö kl. 12: Finsk gudstjänst. T Klemets, Heikkilä.
Oravais
Sö kl. 18: Musikkonsert i Oravais kyrka, Sundstén, Streng och Church Hill Boys.
On 24.4 kl. 14.15: Andakt på Oravais Närsjukhus (bädden) och kl. 15.00 på Solängen.
To 25.4 kl. 13.30: Andakt på Solrosen och kl.14.15 på Gullvivan.

Maxmo
To 18.4 kl. 13: Vi över 60 i Österö bönehus. Linnea Klemets berättar minnen från missionstiden i Kenya. Granlund, Kanto och pensionärskören medv. Taxi.
Sö kl. 15: (obs tid) Gudstjänst i kyrkan. Sundstén, Streng.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 19: Karabön i församlingsstugan. **Fr 13.30:** Andakt i Esselunden, Granlund, Johansson.

–**20:** Stugokväll i församlingsstugan, Wikblad.

Lö 19: Kvällssammankomst i kyrkan, Martti Vähäkangas. Efteråt sångstund för ungdomar i Punsar bönehus.

Sö 10: Högmässa, Granlund, Johansson.

–**13:** Söndagsskolavslutning (familjesöndagsskola) i kyrkan för söndagsskolorna i Ytteresse bönehus och församlingsstugan. Efteråt saft, kaffe och sockergris i Essegården.

–**14:** Sammankomst i Punsar bönehus, Martti Vähäkangas, Elis Snellman.
–**18:** Kvällssammankomst i Punsar bönehus, Martti Vähäkangas.
Ti 18.30: Bibelsits i Henriksborg, A Häggblom.

On 12: Lunch för daglediga i Henriksborg, gäst Tommy Björklund. Anmälan senast 19.4 till tfn 0403 100 458.
Tycker du om att sjunga, men kan inte vara med en hel termin?: Välkommen med i ett miniprojekt tillsammans med GlöriEss! Övning 2.5 och 16.5 kl.18–19 i Henriksborg. Medverkan i högmässan 19.5 i Esse kyrka.

JAKOBSTAD

Lö 19: In da house i FC ungd.utr. Se ungbloggen.fi

Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Salo, Södo, Nädens Vind, dir. Tor Lindén.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka.

18: Fokus i FC. Matti Aspvik, Mats Sjöhlinds lovsångsteam.
Ti 13: Tisdagsmessa på Station 1, Åke Lillas, Hangö ringen.
On 18: U-klubbens våraavslutning i Vestanlidgården, Södo, kören Sköna Människor, dir. Nilsson, andakt Krokfors.
To 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands förs.hem, andakt Englund.
To 19: Kvinnocafé i FC.

Lö 27.4 kl. 19: Pjäsen "Anteckningar i dagar av sorg" av C. S. Lewis framförs av Johan Fagerudd i FC.
Inträde 10 €/person vid ingången. Tillfället inleddes med kaffeservering från kl. 18.30. Boka gärna säker plats via församlingenskansli tfn 0403 100 410 eller jsv@evl.fi

KRONOBY

Ungdomssamling: lö 19.30 i fh
Gudstjänst: sö 10.00, Norrback, Ellfolk-Lasén
Skriftskola: on 15.15 i fh

LARSMO

Fre 19.4 kl. 19.30 Ungdomssamling: vid Xodus.
Sö 21.4 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Enkvist, sång av Jenny Lindgren. Skapelens söndag. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Murnmästar.
To 25.4 kl. 18.30 Kvinnocafé: i församlingshemmet. Ann-Charlotte Ahola m.fl. medverkar.
kl. 19 Karagruppen: samlas vid Inremissionshemmet. Kvällens gäst är Rauno Helppi.
17–20.4 Möteserie: med Rauno Karmitsa vid Inremissionshemmet.
Obs! Sommarskriftskolas: kyrkogångsböcker insamlas i en låda i Cronhjelmsskolans kansli, senast torsdag 25.4.

NEDERVETIL

Ungdomssamling: fr 19.30 i fh, avslutas med ungdomsmässa i kyrkan, Erika och Daniel Norrback
Skriftskola: i fh lö 9.30 – 12.
Finsk mässa: sö 12, Norrback, kantorn

Tillväxtkväll: sö 18 i fh, Albert Häggblom medv.

NYKARLEBY

Ti kl 19 Församlingsfaddersamling: i Munsala prästgård. Start med bilar från Nkby fh kl 18.40.
Anmälan till höstens dagklubb: barn födda 2008–09, görs senast 30.4 till respektive område: Nykarleby 7897217 ti o to kl 9–12, Munsala 040-147 0123, Jeppo 7642120 ti o to kl 9.30–12.30

NYKARLEBY

Fr kl 15–19 och lö 10–13 Loppis: i fh
Sö kl 10 Gudstjänst: Forslund, Ringwall, kyrkokören
–**kl 12 Bygudstjänst:** i Socklot bönehus; Edman
–**kl 18 Ekumenisk kyrkvandring:** start kl 18 vid kyrkan
Må kl 13 Missionsfyrening: i fh
–**kl 18 Kenyamission:** i fh, Marianne Eklöv
Ti kl 13 Socklot missionskrets: i bönehuset
MUNSALA
Fredagslunch: i fh kl 11–13. Gäst Valfrid Back, tema: Kvarcentrafiken från Kantlax under krigsåren.
Sö kl 10 Gudstjänst: Edman, Rolf Blomqvist.

– **kl 18 Konsert:** i kyrkan med kören Finlandia Order of Runeberg o spelmannslag, andakt Forslund. Fritt inträde, kollekt.
Ti kl 19 Missionscafé: i Pensala bönehus, Heidi & Evans Orori.
On kl 14.45 Skriftskola: fh.
To kl 19.30 Konsert: i kyrkan med Lasse Berghagen, Heléne Nyberg o Thomas Enroths orkester, för Gemensamt Ansvar. Biljetter: Kellers Bokhandel, Jakobstads Musik el. vid dörren.

JEppo
Fr kl 14 Fredagsmöte: i bönehuset, tema: Guds folks hemlängtan, Holmberg.
– **kl 19 Ungdomscafé Bönan:** i bönehuset.
Sö kl 12 Högmässa: Forslund, Ringwall.

PEDERSÖRE

Strängbandet: övar idag 18 i Bennäs kyrkhem
Andakt:
– Fr 14 i Pedersheim, Purmo församling
– Ti 13.30 i Flyngårdets pensionärshem, Ekland
– On 14 i Hedbo seniorboende, Ekland, Emet
Ungdomssamling:
– Fr 20 i Forsby bykyrka
– Fr 21 i Flyngårdens bönehus, Tvivel och tro, Staffan Snellman

Sångkväll för Gemensamt Ansvar: Lö 18 i Flyngårdens bönehus, Pedersöre församlings Manskör, dir. Nils-Oscar Frantz, Kim Åkerlund, Daniel Åkerlund, andakt Staffan Snellman, Erikson, servering, lotteri
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Bel Canto, Erikson, Sandstedt-Granvik, textläsare Anders Salo, dörrvärdar Sandsund
Sammankomst: Sö 15 i Flyngårdens bönehus, Staffan Snellman, tolkning
Bönegrupp: Ti 18.30 i Bennäs kyrkhem
Symöten:
– Må 13 Forsby hos Margit Öst
– Må 13.30 Sundby-Karby i Sundby byahem, Margareta Norrgård

PURMO

Andakt: i Sisbacka pens.bost idag kl 14
Konfirmandföräldramöte: idag kl 19.30 i Lillby förs.hem
Högmässa: i kyrkan sö kl 10, khden och kantorn. Dop i gudstjänsten.

Familjesamling: sö kl 14 i Lillby förs.hem.

Karasamling: Söndag kl. 19 karasamling i prästgården, Sverre berättar om sin resa.
Temasamling: i Ävist 25.4 kl.19.30. Anders Blomberg: "Sådd och skörd i Guds rike".

TERJÄRV

Församlingskväll: to 18.4 kl 19, förs.h. khden, Ulla Mattsson, Jhun Tubao.
Ungdomssamling: fr 19.4 kl 19.30 i Nedervetil.
Ungdomsgudstjänst: i Nedervetil fr 19.4 kl 21.30, Daniel och Erica Norrback.
Högmässa: sö 21.4 kl 10, khden, S. Smedjebacka.
Finskt möte: sö 21.4 kl 13 i kyrkan, khden, andakt; tal O. Äivo, Esko Hautamäki, sångprogram. Servering, förs.h.
Missionscafé: ti 23.4 kl 13, förs.h. B. Strengell med hemliga gäster.
Finsk Bibel- och samtalsgrupp: ti 23.4 kl 18, förs.h. Anne-Maria Hästbacka och Aino Renlund medv.
Kvinnobanken: on 24.4 kl 14 i Prästgårdens källare.
Taizémässa: i kyrkan fr 26.4 kl 19, khden, kantorn.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Lö 20.4 kl. 16: KNAATTEKYRKA I LILLA KYRKAN
Ekhofm, Helenelund, Hannus, Tanga-zoglu, Strömfors
Sö 21.4 kl. 10: GUDSTJÄNST I EMSALÖ KAPELL
Wilén, Söderström. Årsmöte efter gudstjänsten.
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
Eisentraut-Söderström, Rolf Steffansson, Helenelund, Alpha-gruppen, barnlägerdeltagare, sång Nelly Söderström, sång Rasmus T. Forsman, domkyrko-bandet. Fjärdtjänst

LAPPTRÄSK

Sö 21 kl.12: Gudstjänst i kyrkan, TC, HP
On 24 kl. 9.30: Vuxen–barn i fh
On 24 kl. 14.15 och –15: Barnklängen i fh
On 24 kl. 17.30: Ungdomskören i kyrkan
To 25 kl. 18: Cantando i fh

LILJENDAL

Gudstjänst: sö 21.4 kl 10 i Sävträsk kapell. AW/AJ.
Högmässa: sö 21.4 kl 13 i Andreaskapellet. AW/AJ.
Vuxen-Barngruppen: kl 10–12 ti 23.4 på Kantorsgården, on 24.4 sista gången på Annagården
Pensionärsmöte: on 24.4 kl 14 Liljendal församlings pensionärer r.f. på Maria-gården.
Pastorskansliet: semesterstängt 22.4–28.4.
Kyrkan: gudstjänsterna hålles i kyrkan fr.o.m. 28.4.

LOVISA

Högmässa: i kyrkan sö 21.4 kl 12, af Hällström, Kantola
Vinterskriftskola: i Tikva sö 21.4 kl 12–17.
Monologerna "Anteckningar under dagar av sorg": må 22.4 kl 18 i församlingshemmet. Skådespelaren Johan Fagerudd framför en monolog baserad på en av C.S.Lewis böcker. Inträde 10 €. Överskott tillfaller GA.
Morgonkaffe: i Tikva kl 8.30.

PERNÄ

Sö. 21.4. Högmässa: i kyrkan kl. 10. M Silfvergrén, P Jokinen.
Må 22.4. Forsby diakonikrets: kl. 13. I Juntunen.
To 25.4. Sarfsalö pensionärsamling: i Byagården kl. 12. I Juntunen.

SIBBO

sibbosvenskaforsamling.fi
SIBBO KYRKA: Sö kl 13 (obs tiden!) mässa med konfirmation, (sportlovs-skriftskolan och dagskriftskolan) Mag-nus Riska, Katja Korpi, Anders Ekberg,

MISSIONSTEMA I VASA

Avstamp med afrikanska rytmer
Vasa är värdort för Finska missionsällskapets tvåspråkiga missionsfest sommaren 2014 och gör ett avstamp redan under helgen. Jakaranda-kören ger en konsert lö 20.4 kl. 18 i Trefaldighetskyrkan. Fritt inträde. Kollekt till FMS, efteråt information om missionsfesten.

Jakaranda-kören framför hälsningar från olika länder genom sång, musik och dans och har ett nära samarbete med Finska missionsällskapet. Kören uppträder också under söndagens missionsmässa kl. 13 i Trefaldighetskyrkan.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
fr 19.4:

– **kl. 10 Musiklek:** i Månsas kyrka. Skogsbäcksvägen 15. Musiklek och kaffe. Babyrytmik kl. 11. Ledare: Rebecka Björk.
– **kl. 10 Musiklek:** i Haga, Vespervägen 12 A. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.
– **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Bonde, Varho. Kyrkkaffe.
– **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Sandell, Alava. Kyrkkaffe.
– **kl. 12 Puls-gudstjänst:** OBS! Kl. 12.00 i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Puls är en gudstjänst för alla. Kom med du också! Söndagsskola för barnen och pizzamangel efteråt för alla. Observera tiden!
– **kl. 18 Bibelstudium:** i Malmis kyrka, Kommunalvägen 1. Bibelstudium över Apostlagärningarna, 1 kapitel per gång. Inledning: Halvar Sandell, samtals. **ti 23.4:**

HELSEFORS PROSTERI

JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 19.4 kl.10: Familjeträff i Körsalen (pga. renovering i Höran). Höbergsgatan 10 E, 2 vän. Öllberg.
kl.12.15: Veckolunch i Höbergsgsallen (kl.12.15–13.30). Höbergsgatan 10 E, 2 vän. Frivillig avgift.
Sö 21.4 kl.10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Ahonen, Enlund. Kyrkkaffe.

kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Jan Erik Sundström, Ahonen, Böckerman, Henricson, Roströsten. Kyrkkaffe.
kl.17: Kvällsmässa i Tomas kyrka. Märten Lindblom, Böckerman. Kyrkkaffe.
Må 22.4 kl.10: Familjeträff i Tomas kyrkas dagklubbstrytmen. Frände.
kl.10: Café Kardedumma. Tvåspråkigt café i S:t Jacobs kyrkas utrymmen. Salenius.

kl.13: Reseträff för deltagarna av Estlandsresan, Höbergsgsallen, Höbergsgatan 10 E, 2 vän.
kl.17.45: Samtalsgruppen "Bibel, tro och tvivel". Tomas kyrkas utrymmen. kisa. korkman@gmail.com, Frände.
Ti 23.4 kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Santeri Siimes.
kl.13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Höbergsgatan 10 E, 2 vän. Vi sjunger våra önskesalmer med Sixten Enlund. Ahonen.

On 24.4 kl.14: Diakoniträffen i S:t Jacobs kyrkas församlingssal. Salenius.
kl.14: Sjötorpet. Höbergsgsallen, Höbergsgatan 10 E, 2 vän. Öllberg.
kl.15: Mariakretsen i Tomas kyrkas församlingssal. Frände.
kl.18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Ray, Enlund.

Rekreatjonsdag för kropp, själ och ande: på Råfsö lägergård/Porkala skärgård torsdag 23.5. Program, lunch, kaffe & friid. Pastor Pirjo Lucander medverkar. Dagen avslutas med mässa i kåtan, klä dig varm och bekvämt. Start kl.09.00 från Kiasma, retur till Helsingfors senast kl.18. Anmälan till barbro.ollberg@evl.fi / (09) 2340 7704 senast on 15.5!

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Abohusv. 3
Fr 19.4 kl. 18: fredagsmässa & servering, Hallvar.
Fr 19.4 kl. 19: samling för män (2 vän, ingång via kansliet). Anders Forsman: Psalmboken och kyrkans musik. Diskussionskväll.

Lö 20.4 kl. 10 – 10.45: Klapp & klang (9 mån–4 år med vuxen) med Anna Brummer (2 vän, ingång via kansliet). Ingen ann.

Lö 20.4 kl. 10 – 10.45: Musikverkstad (5 år – med eller utan vuxen) med Catarina Bärilund-Palm (2 vän, ingång via kansliet). Ingen ann.

Lö 20.4 kl. 18: Jesus Christ Superstar. Prima Vista –kören, dir. Heikki Ruokonen, solister bl.a. Markku Häkkinen (Jesus) och Olli Tamminen (Judas). Prima Vista –kören från Järvenpää framför återigen rock-operan Jesus Christ Superstar av Andrew Lloyd Webber och Tim Rice från år 1972. OBS! Konsertversion på finska, svensk översättning i handprogrammet. Arr. Vartiokylän seurakunta och Matteus församling.

Sö 21.4 kl. 12: högmässa deluxe (högmässa i undervisande stil), Hallvar, Mauriz Brunell. Söndagsskola. Kyrkkaffe.
Sö 21.4 kl. 15: mässa med Fridsföreningen i Södra Finland (tvåspr.).

Må 22.4 kl. 11: knattekyrka för hela småbarnsfamiljen, Rönnberg, Brummer. Vi sjunger glada rörelsesånger och får röra på oss. Leksakskollekt. Kaffe, saft och pirog.

DEGERÖ KYRKA: Rävsvandvägen 13
Sö 21.4 kl. 10: högm. Rönnberg, Mauriz Brunell. Missionsinfo vid kyrkkaffet.

kl. 13 Dagscafé: i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Andakt, samtals, "bingolotteri", kaffe och dopp. Bodil och Halvar Sandell.
– **kl. 18 Tempeltjänarna:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A.
to 25.4:

– **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs församlingshem, 2 vän. Bredviksvägen 10. Musiklek och kaffe. Ledare: Rebecka Björk.
– **kl. 14 Bibel-eftermiddag:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Vi vandrar tillsammans genom bibeltexter med profeten Sakarja. Stig-Olof Fernström talar. Dessutom dricker vi kaffe, handarbetar, ber och sjunger.

Petrus församlings barnläger för 9–13-åringar: ordnas på Björkebo 5–8 augusti. Anmälan på tfn 09 2340 7100 (mår 9–13) eller per e-post: petrus.fors@evl.fi. Meddela ev. specialdiet, ålder och vilken aktivitetsgrupp du väljer – kör eller sport.
Vårtalko: lö 4.5 på Björkebo sommarhem, Hurrinpoiku 3 i Nummela. Start kl. 9.30 från Petrus pastorskansli, Vespervägen 12 A. Anmälningar med tanke på serveringen och biljettskj: Bodil Sandell tfn 09 2340 7227 eller Peter Hilli 09 2340 7224 (e-post: peter.hilli@evl.fi). Sista anmälningstiderna må 29.4. Välkommen med!

HELSEFORS PROSTERI

Kyrkomusikfestivalen Klang i kyrkan: anordnas 20.–28.4.2013. Kyrkomusikfestivalen fokuserar på estnisk andlig musik med koraler och folkvisor från svenskbygderna, hundraårsjubileet av nobelförfattaren Albert Camus med bland annat tyska organisten Ansgar Wallenhorst som improviserar på Pauluskyrkans orgel och Rikhard Wagners bibliska verk Das Libesmahl der Apostel med bl.a. Marinsky teaterns manskör. I samband med improvisationskonserten i Pauluskyrkan söndag 21.4 kl.18 med organisten Ansgar Wallenhorst ordnas en paneldiskussion om existentialism, absurdism, tro och troloshet. Diskussionsjonen börjar kl.20. Mer info: [www.kirkkosoikoon.fi](#)

Domkyrkans krypta: Seminarieriet "Screening and receiving" med temat "Kroppshemmet och den kristna människosynen" inleder de nordiska rådpåbudsdagarna för kyrkans arbetare för förståndsbehandling söndag 5.5.2013 kl.17–20 och är avgiftsfri. Seminarierpråk är engelska. Huvudföreläsare är Brian Brock från universitetet i Aberdeen, Skottland där han föreläser i moralisk o praktisk teologi. Den 5.5. är temat för föreläsningen, "fosterdiagnostik – en utmaning – behöver vetenskapen kyrkan?" Prof i societik Jaana Hallamaa och årtlithetsforskare, dr Carola Saloranta kommenterar. Duv teatern inleder tillfället med en kortvriation av operan Carmen. Förhandsanmälningar behövs inte. Kontaktperson är Tiina Peippo på Kyrkostyrelsen, tfn 050-4366193. Arr. Helsingfors kyrkliga samfällighet, Kyrkostyrelsen, FDUV.

Församlingarnas samtalsstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen [http://evl.fi/natjour](#) Användarna behöver inte uppgive namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet varda-

gar klockan 7-20 och under veckoslut klockan 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 21.4. 11 Uhr: Gottesdienst zum 3. Sonntag nach Ostern (Jubilae)(Martin Röker)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 21.4.: Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15. Rönnberg, Bengts, Wikman. Tolkning till teckenspråk: Maria Lindberg, tecknande liturg, Ellen Hoang, tolk. Kyrkkaffe i Sockenstugan, Symamsellerernas försäljning för intern diakoni & mission. Hagalunds kyrka, Kyrkstigen 6, kl. 12. Ahlbeck, Valtonen. Kyrkkaffe Kalajärvi kapell, Höstglödsängen 3, kl. 15. Ahlbeck, Wikman. Kyrkkaffe. Köklax kapell, Handelsbacken 1, kl. 16 lovsångsmässa. Kanckos, Valtonen. Söndagskola. Kyrkkaffe.

I barockens virvar: Konsert i Esbovi-kens kyrka, Skepparg. 8, sö 21.4. kl. 18. Barock-kollegiet på Musikinstitutet Kungsvägen: Johanna Fernholm, mezosopran, Satu Parkkonen, blockflöjt, Jonas Franzon, cello, Inka Eerola, violin, Patrik Smulter, luta, Sofia Fernholm, cembalo, Anna Franzon, cembalo. Scarlatti, Telemann, Vivaldi, Seixas och Dowland. Fritt inträde, program 10 €. Arr. Musikinstitutet Kungsvägen i samarb. m. Esbo sv. förs.

Kvällsmässa: Söndrik kapell ti 23.4 kl.18. von Martens, Wikman. Kyrkkaffe. **Ungdomsmässa:** Sökö kapell on 24.4 kl. 20. Kanckos, Valtonen.

Samtalsgruppen Livsmod i vardagen:

Vita huset, Prästgårdsgr. 1, må 22.4 kl. 15.

Vardagsdrömmar: Kvennolördag i Alberga kyrka, Grindbergsg. 2, "Olotila" 27.4 kl. 11-15. Drömmar i vardagen: Att orka i vardagen – hur kan våra drömmar bära upp vardagen? Föreläsning & diskussion med Helena Salenius. Våra nattliga drömmar: Kopplingen mellan drömvärldens inverkan på hur vi är, vad vi gör under dagen och hur vi processar det vi varit med om under dagen. Föreläsning & diskussion med Virva Nyback. Lunch och kaffe. Tillfället är gratis. De 30 först anmälda ryms med. Anm. så fort som möjligt till Ann-Christin Lintula, 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi.

Teaterföreställningen "Anteckningar under dagar av sorg": Olars kyrka, (svenska sidan) ti 23.4 kl. 18.30. Monologen "Anteckningar under dagar av sorg" framförs av skådespelaren Johan Fagerudd och är en sorgebeskrivning som bygger på författaren C.S. Lewis bok om hans hustrus död. Den skildrar en kristen människas troskamp med Gud. Föreställningen är gratis. Frivillig kollekt vid utgången till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

Bibelstudium: Karabacka kapell, Karabackav. 12, on 24.4. kl 16.30, Ertman.

Samtalsgruppen för kvinnor: Kalajärvi kapell on 24.4 kl. 19.

Dagklubbsanmälan till hösten 2013: Dagklubb för barn i åldern 3-5 år tar 2-30.4 emot anmälningar elektroniskt på www.esboforsamlingar.fi/dagklubb

Lördagskaffe för vuxna utvecklingshämjade: Röda stugan, Brinkängsv. 4 i Gröndal, lö 20.4 kl. 15.

Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Träffdax i Köklax kapell ti 23.4, Sökö kapell ti 23.4, Söndrik kapell on 24.4, Kalajärvi kapell to 25.4.

Öppen samtalsgrupp på Prästgården: Prästgårdsgr. 1 to 25.4 (OBS! Andrad dag!) kl. 18.30 - 20, Rönnberg. Vi stannar upp inför den Heliga Anden i Guds treenighet.

GRANKULLA

To 18.4 kl.10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.

Kl. 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.

Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström.

Sö 21.4 kl.12 Högmässa: Ulrik Sandell, Ingmar Hokkanen. Aulakaffe.

Må 22.4 kl.13 Måndagscafé: i Sebastos, andakt kl 12.45 i kapellet.

Ti 23.4 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.

Kl. 9.30 - 11 Diakonimottagning: och brödutdelning.

Kl. 13 Pensionärskören: i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen. Elsa Tenhonen berättar om tyst och stilla kommunikation med vår Herre.

On 24.4 kl. 13.30 Kyrkosyfoeringen: i övre brasrummet.

Kl. 16-18 Närståendevårdarträff: i Sebastos.

Kl. 18.30 Musikinstitutets stråkar: med Hilikka Norjanen. Fritt inträde.

To 25.4 kl.10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.

Kl. 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.

Kl. 17-21 Mammornas Må-Bra kväll: i Sebastos.

Barnläger på Raseborgsinstitutet med tema: Konstigt men sant.

Läger 1. För barn i åk 1-3. Tid 3-5.6.2013. Pris 55 €.

Läger 2. För barn i åk 4-6. Tid 5-8.6.2013. Pris 70 €.

Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09-512 3722 eller mejl nina.soderlund@evl.fi.

Sista anmälningsdagen 22.5!

Pensionärsläger på Raseborgsinstitutet med tema: Perspektiv.

Tid 3-6.6.2013. Pris: dubbelrum 80 € och enkelrum 100 €.

Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09-512 3722 eller mejl nina.soderlund@evl.fi. Sista anmälningsdagen 10.5!

KYRKSLÄTT

Anmälningar till höstens dagklubb för barn: Anmälningar per epost den 2-26.4 till jenny.akerlund@evl.fi. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi

Slöjdgruppen för vuxna: lö 20.4 kl. 13 i Sjökökula skola, Sjökökullavägen 285.

Biltransport kl. 12 från församlingshemmet: i centrum parkeringsplats. Info: Rune Lith, tel. 0500 687 023.

Högmässa: sö 21.4 kl.12 i Kyrkslätts kyrka. Höglund och Stewen.

Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 22.4 kl. 13.30 på Mikaeligården

Mässa med Taize: ons 24.4 kl. 18 i Haapajärvi kyrka.

Nationella veterardagen: lö 27.4 Kransnedläggning vid hjältegravarna kl. 11.15. Tvåspråkig gudstjänst kl. 11.30 i Kyrkslätts kyrka med Lars-Henrik Höglund, Leena Salmensaari, Ilona Nyman och Johanna Salmela. Därefter fest med kaffe i församlingshemmet.

Högmässa med konfirmation: sö 28.4 kl.12 i Kyrkslätts kyrka. Heikel-Nyberg och Stewen.

Vill du hjälpa?: Anmäl dig till Helhjartat – frivilligt arbete – via www.helhjartat.fi

Pastorskansliets telefonnummer är: (09) 8050 8292.

Mera info: på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 21.4: Gudstjänst kl 10.30 i Pyytikki församlingshem, K Rantalala, musik P Siirén och Tarja Mäki-Latvala, sång.

Ti 23.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ti 23.4: Tisdagsklubben SvG kl 14.30-15.30

Ons 24.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, ungdomsarbete idag i vår församling – Kaisa Niinimäki

Ons 24.4: A-män mennens bastukväll i Ilkko kl 18.30. Kyrkoherde Olli-Pekka Sillverhuth från Pirkkala församling berättar om sitt uppdrag som paroo-lympiad präst. Skjuts från Gamla kyrkan kl 18.

VANDA

Högmässa: sö 21.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Nina Fogelberg. Sång Agnes Auer, sopran.

Högmässa: sö 21.4 kl. 12 i S:t Martins kapell. Anu Paavola, Nina Fogelberg. Sång Agnes Auer, sopran.

Familjecafé: må 22.4 kl. 9-12 i samarbete med Folkhälsan i Martinristi församlingslokal, eftisrummet. Kontaktperson Katja Kairisalo tfn 044 554 5521. Avgift 2 €/familj inkl. kaffe/te, smörgås,frukt.

ViAnda-kören övar: ti 23.4 kl. 13.15-15.30 på Helsinggård. 15.30-16 extra stämrep.

Allsång på Folkhälsanhuset: on 24.4 kl. 14-15 med allsångledare Gunnar Weckström och Klaus Pennanen.

Missionskväll: on 24.4 kl. 18 i Missionsmuseum, Observatoriegatan 18, H:fors. Församlingen ordnar ett museibesök med guidning. Tilläggsuppgifter Kaj Andersson, tfn 050 5374221.

Familjecafé: to 25.4 kl. 9-12 i Dickursby kyrka, konferensrummet.

Sottungsby-Häkansböle pensionärskrets: to 25.4 kl. 13-15 i Häkansböle kyrka.

Bibel- och kaffesamtal: to 25.4 kl. 18 med Martin Fagerudd på pastorskansliet, Stationsvägen 12 B.

Vårutfärd för barnfamiljer: till husdjursparken i Orimattila ons 15.5. Du kan stiga på bussen vid Martinristi församlingslokal kl. 8.30 eller vid Dickursby kyrka kl. 9. Vi åter lunch i Orimattila. Hemfärden startar kl. 14. Utfärden är gratis. Anmälan senast 3.5 till alexandra.blomqvist@evl.fi eller tfn 050 5668266.

Välkommen med på pensionärsutfärd: to 6.6.2013 till Fagervik gård och kyrka. Lunch på Westerby gård i Ingå. Start från Dickursby kyrka kl. 8.30. Folkhälsanhuset kl. 9 och Myrbacka kyrka kl. 9.45. Hemfärden börjar ca kl. 15.30. Utfärden är gratis för Vanda svenska församlingens medlemmar. Övriga kan delta mot en avgift på 20 €. Max 50 deltagare. Anmälan senast fre 25.5 till pastorskansliet tfn 830 6262; 050 3301828 (må-ons) eller till 050 4645068.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV
Sö 21.4 kl 13: Högmässa, Bergman, Nordström

EKENÅS
Högmässa: sö 21.4 kl.10, T.Wilman, S.Forsman.

Ung gudstjänst: on 24.4 kl.19 i kyrkan, K.Wikström.

Se hela annonsen i VN samt www.eke-nasforsamling.fi

HANGÖ

Sö 21.4 Högmässa i kyrkan kl. 12.: T. Sjöblom, M. Lasonen.

INGÅ

Fre 19.4 kl 18: Israeliska danser i församlingshemmet's källare. Viveca Unnerus.

Sö 21.4, 3 s. e. påsk, kl 10.00: Högmässa i Ingå kyrka, Torsten Sandell, Marianne Gustafsson Burgmann.

Må 22.4 kl 18.30: Bibelgruppen träffas i församlingshemmet. Tom Hellensten.

Ons 24.4 kl 14.00: Syföreningen träffas i Prästgården. Siv Björklöv.

Verksamhet på finska:
To 18.4 klo 19.00: Nikolausmessu In-koon kirkossa. Eeva Makweri, Gaudete-kuoro, Hanna Noro, Kontion perhe, Mikael Tötterman ja Mika Rekola.

Ti 23.4 kl 13.00: Lauluryhmä seura-kuntasalissa. Marianne Gustafsson Burgmann.

Ke 24.4 klo 16.45: Rukouspiiri pappilassa.

Ke 24.4 klo 18.00: Raamattupiiri Bläckhornetissa. Eeva Makweri.

KARIS

Tvåspråkig gudstjänst: Lö 27.4 kl. 13 i S:t Olofs kapell. Terlinden; Forsman. Uppvaktning vid hjältegravarna i Svartå kl. 11.45 och i Karis kl. 12.45. Efter gudstjänsten busstransport till Veteranfesten i Dragsvik.

ingen gudstjänst i S:ta Katarina kyrka: Sö 28.4

Högmässa : Sö 28.4 kl. 18 i Svartå kyrka. Terlinden; Söderström. VoxMix medverkar. Kyrktaxi från centrum, vanliga rutten start kl. 17.15 från Räckers torg. Kyrktaxi från periferin. Lämnna din beställning till pastorskansliet tfn. 279 3000, senast torsdag 25.4 kl. 14.

Tisdagens mission: Ti 30.4 kl. 14-16 i servicehuset, Felix Froms gata 6.

Andakt: To 2.5 kl. 14 i servicehuset, Fe-

lix Froms gata 6. Raunio; Söderström.

Utfärd till Borgå: Ti 7.5 med besök till Domkyrkan, lunch på restaurang Hanna-Maria, presentation av Samaria group, det sociala företaget Noark med minitställning och besök i Brunbergs affär. Pris 35 € inkluderar busstransport, lunch och inträde. Start kl. 8.30 från Karis busstation och 8.35 från församlingshemmet. Anmälan till pastorskansliet senast 30.4 tfn 19 279 3000 eller diakonerna.

SJUNDEÅ

Diakonikretsen: fr 19.4 kl.13 i förs.hemmet, Gun Venäläinen.

Mässa: sö 21.4 kl. 12 i kyrkan, Ismo Turunen, Hanna Noro.

En stund i psalmernas tecken – allsång:

sö 21.4 kl. 18 i kyrkan. Vi lär oss de nya mässmelodierna och sjunger nya och gamla psalmer.

Sångstunden: to 25.4 kl. 10 i Capella, Hanna Noro.

SNAPPERTUNA

to 18.4 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle

to 18.4 kl 19: övar kören i prästgården

sö 21.4 kl 18: Kvällsmässa med Markus Weckström och Pia Nygård

må 22.4 kl 18: Skriba-föräldra träff i Langansböle

LEDIGA TJÄNSTER

Lediga tjänster i stiftet

KYRKOHERDETJÄNSTER

Kyrkoherdetjänsten i Brändö-Kumlinge församling
Tjänsten är förenad med boendeskyldighet i Kumlinge prästgård. Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kyrkoherdetjänsten i Kimitoöns församling

Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Kyrkoherdetjänsten i Solfos församling

Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling

Tjänsten är förenad med boendeskyldighet i Föglö prästgård. Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

KAPLANSTJÄNSTER

Kaplanstjänsten i Västabölands svenska församling
Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att uttrycka sig i tal och skrift på finska.

KANTORSTJÄNSTER

Kantorstjänsten i Hangö svenska församling
Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kantorstjänsten i Larsmo församling

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kantorstjänsten i Pernå församling

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd högre högskoleexamen eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Kantorstjänsten i Brändö-Kumlinge församling (50 %)

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen som krävs för kantorstjänst eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kantorstjänsten i Eckerö och Hammarlands församlingar

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen som krävs för kantorstjänst eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

Kantorstjänsten i Finström-Geta församling

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen som krävs för kantorstjänst eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är god förmåga att använda svenska i tal och skrift.

Kantorstjänsten i Liljendals församling (75 %)

Behörig är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen som krävs för kantorstjänst eller innehar motsvarande behörighet (kyrkans författningssamling nr 108). Språkkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

De som valts till tjänsterna skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsterna söks hos Domkapitlet i Borgå stift senast 13.5.2013 klockan 15.00.

Adress: PB 30, 06101 Borgå

LEDIGA TJÄNSTER

Ledig tjänst i stiftet

Tjänsten som lagfaren assessor vid Domkapitlet i Borgå stift

Behörig är den som avlagt juris magisterexamen och som är förtrogen med domarvärv eller förvaltning. Den som väljs bör vara medlem i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och ha utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Lagfarna assessorns huvudsakliga arbetsuppgifter är att leda förvaltningsavdelningen, handha förvaltningsärenden i domkapitlet samt ge råd i juridiska ärenden till stiftets församlingar. Administrativ förmåga samt kunskaper i ledarskap och den kyrkliga förvaltningen förutsätts.

Tjänsten är placerad i kravgrupp 702. Den valda skall uppvisa läkarintyg före tjänsten tillträds.

Tilläggsuppgifter ges av lagfarna assessorn Kasten Österholm, tel. 019-529 7714 eller notarie Clas Abrahamsson, tel. 040-728 0693.

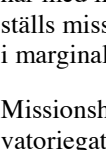
Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 13.5.2013 klockan 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå

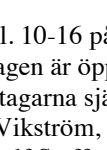
”ETT GLÄDJBUD FRÅN DE FATTIGA TILL DE FATTIGA” Missionshistorisk dag den 13 maj i Helsingfors

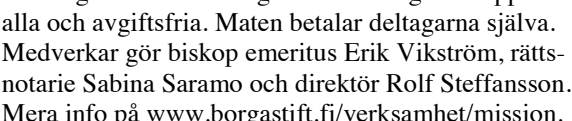
Historien har visat att missionen går i alla riktningar och har med livet i sin helhet att göra. Särskilda utmaningar ställs missionen inför i mötet med människor som lever i marginaliserade situationer.

Missionshistoriska dagen hålls 13.5 kl. 10-16 på Observatoriegatan 18 i Helsingfors. Föredragen är öppna för alla och avgiftsfria. Maten betalar deltagarna själva. Medverkar gör biskop emeritus Erik Vikström, rättsnotarie Sabina Saramo och direktör Rolf Steffansson. Mera info på www.borgastift.fi/verksamhet/mission.

Anmälan senast 3.5 till Ingrid Björkskog (020 7127 282, ingrid.björkskog@finskamissionssallskapet.fi) el. Mary Dahlbacka (02 215 4285, mary.dahlbacka@abo.fi).

 MISSIONSKOMMITTÉN I BORGÅ STIFT

 Åbo Akademi Teologiska fakulteten

 Förbundet Kyrkans Ungdoms Sommarläger i Pieksämäki

23-28.7 2013

BROSCHYREN UTE NU
Beställ från kansliet@kyrkansungdom.nu eller tfn. 06-7220527

Vuxenbibelstudier: Peter Halldorf (Sve)

Ungdomsbibelstudier: Klas Lindberg (Sve)

Barnmöten: Lillemor Enlund m.fi.

Kurser med bla: Micke Gunnard (Sve), Erik Vikström, Mikael Lindfelt, Tuula Vilo. Rockverkstad, volleyboll, zumba, cirkusskola, babyrytmik, grillkurs...

Konsert, mässor, god gemenskap m.m.

www.kyrkansungdom.nu

Emmausvandrararna i Purmo

För ett antal år sedan blev Purmo församling omtalad med anledning av de julspelet som uppfördes i kyrkan på orten. I år fick julspelet en uppföljare i form av påskspelet Emmausvandrararna, som uppfördes på Annandag påsk. Också nu handlade det om en "lokalekumenisk satsning" med ett tjuogotal medverkande.

Efter att ha belyst de centrala inslagen i påskdramat med hjälp av bl.a. Trygve Eriksons Stefanus-svit, utmynnade spelet i samtalet mellan lärjungarna och Mästaren på vägen mot Emmaus. Att samtalet fördes på äkta purmodialekt gav en ny dimension åt det förunderliga mötet. En kuriositet i sammanhanget är att det i Purmo faktiskt finns en by med namnet Emaus!

Påskspelet var välbesökt och den kollekt som insamlades vid dörrarna resulterade i drygt 870 euro till Gemensamt Ansvar.

JOHAN KLINGENBERG

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Arbetande par söker bostad i centrala Helsingfors fr.o.m. 1.6 el 1.7. Maxhyra 1100 e. Ring 0408447919/Linda

Två studerande flickor söker bostad i Hfors, 700-800 e/mån. Helst nära metron. Tel: 0503674442/Lotta

Skötsam universitetsstuderande skulle vilja hyra förmånlig lägenhet i Ekenäs. Jag är rökfri och har inga husdjur. Ta gärna kontakt per e-mail: sborg0684@gmail.com eller tel.nr. 040 7080 684.

KÖPES

Köpes gamla möbler, tavlor, kärl, vaser samt allting smått och gott. Kanske ett litet dödsbo. 0400313970 / Jens, Esbo

Köpes dödsbon och städas. 0400 - 430 518

UTHYRES

Trevlig enrummare på Bangat i Hfors, 27 m², helrenoverad 2011, ledig 1.5.13. Hyra € 780 inkl vatten. 2 mån hyresgaranti, rökfri och inga husdjur. tel 050-3294444

två med egen bastu uthyres i Ekenäs centrum, trevligt och lugnt hus med egen skyddad gård. Hyra 600€/mån+22€vattenavgift/person. Bilplats med elstolpe på gården ingår. Ring: 040-5400839

Lägenhet i Vasa centr.vån 7,2r+k, ingl.balkong, havsutsikt. Ledig 1.5. Tel 050 5172967

PÅ GÅNG

JESUS CHRIST SUPERSTAR i konsertform.

Prima Vista -kören från Järvenpää framför återigen rock-operan Jesus Christ Superstar av Andrew Lloyd Webber och Tim Rice (OBS! Konsertversion på finska, svensk översättning i handprogrammet). Lö 20.4. kl 18 i Matteuskyrkan (Åbohusvägen 3, Helsingfors).

Dirigent: Heikki Ruokonen, solister bl.a. Markku Häkkinen (Jesus) och Olli Tamminen (Judas). En del av konsertens intäkter tillfaller GA-insamlingen. Konserten arrangeras som ett samarbete mellan Vartiokylän seurakunta och Matteus församling. Fritt inträde, programblad 10 euro.

DOMKAPITLET

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 8-26.7.2013.

Kaplanen i **Västabolands svenska församling Olli Sepponen** har beviljats begärt avsked från 1.11.2013.

Kaplanstjänsten i **Västabolands svenska församling** har förklarats ledig att sökas senast 13.5.2013 kl. 15.

Följande tjänster har förklarats lediga att sökas senast 13.5.2013 kl. 15: Kyrkoherdetjänsterna i **Kimttöns församling, Brändö-Kumlige församling, Ålands södra skärgårdsförsamling** och **Solf församling**.

Följande kantorstjänster har förklarats lediga att sökas senast 13.5.2013 kl. 15: C-kantorstjänsten i **Lijendals församling (75 %)**, B-kantorstjänsten i **Pernå församling**, B-kantorstjänsten i **Hangö svenska församling**, C-kantorstjänsten i **Finström-Geta församling**, C-kantorstjänsten i **Brändö-Kumlige församling (50 %)**, gemensamma C-kantorstjänsten i **Eckerö och Hammarlands församling** samt B-kantorstjänsten i **Larsmo församling**.

Kyrkoherden i **Kristinestads svenska församling Lars Nisula** har beviljats begärt avsked från 1.8.2013.

Kaplanen i **Kristinestads svenska församling Johan Eklöf** har beviljats tjänstledighet 1.8.2013 - 31.5.2014 och förordnats för samma tid att sköta kyrkoherdetjänsten i samma

församling.

Kyrkoherden i **Korsnäs församling Guy Kronqvist** har förordnats att sköta kontraktsprostämbe- tet i Närpes prosteri 1.8.2013 - 31.5.2014.

Kyrkoherden i **Jakobstads svenska församling Jockum Krokfors** har beviljats tjänstledighet 1.6.2013 - 30.6.2014.

Kaplanen i **Jakobstads svenska församling Jockum Krokfors** har beviljats tjänstledighet 1.6.2013 - 30.6.2014, och förordnats för samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling.

Församlingspastorerna i **Jakobstads svenska församling Catharina Englund** och **Åsa Turpeinen** har förordnats att gemensamt sköta en kaplanstjänst i samma församling.

Fullmakt på en kaplanstjänst i **Borgå svenska domkyrkoförsamling** har utfärdats åt församlingspastorn i samma församling **Mia Andersén-Löf** från 1.5.2013.

Fullmakt på en kaplanstjänst i **Esbo svenska församling** har utfärdats åt församlingspastorn i samma församling **Kira Ertman** från 1.5.2013.

Kyrkoherden i **Åbo svenska församling Björn Nalle Öhman** har utnämnts till kontraktsprost i Åbolands prosteri för sexårsperioden 1.5.2013-30.4.2019.

Tjänsten som lagfaren assessor vid **Domkapitlet i Borgå stift** har förklarats ledig att sökas senast 13.5.2013 kl. 15.00.

OTTO A. MALMS DONATIONSFOND

utdelar stipendier för verksamhet som främjar folkbildning och allmänt väl. Stipendierna kan beviljas arbetsgrupper, organisationer eller enskilda personer. Ansökningar uppgörs och insänds i första hand elektroniskt via stiftelsens webbtjänst (<http://www.ottomalms.fi/>). Bilagor och eventuella utlåenden bifogas i regel den elektroniska ansökan. Samtidigt skall en undertecknad papperskopia av själva ansökningsblanketten sändas per post till prof. Kristian Donner, Fredriksgränd 40 E, 00100 Helsingfors. I undantagsfall kan även ansökningar i fri form som skickats enbart per post beaktas; däremot handläggs inte ansökningar som sänts in enbart i elektronisk form. Till ansökningar i fri form skall fogas en särskild sammandragssida som upptar sökandens namn, personsignum, kontaktpuppgifter, ansökt summa och bankkonto samt en kort sammanfattning av ändamålet/projektet. Om andra understöd sökts eller erhållits för samma ändamål, skall detta uppges, och ifall ansökan gäller delfinansiering av ett projekt skall även en helhetsfinansieringsplan bifogas. Ansökningstiden utgår den 30 april 2013 (för den utskrivna blanketten och ansökningar insända enbart per post avgör poststämpelns datum). Bilagor returneras inte. De sökande som beviljats stipendium underrättas skriftligen före utgången av juni.

KEJSERLIGT PORSLIN. (DETAILJ) SLUTPRIS 110.000 €

IVAN SHISHKIN. (DETAILJ) SLUTPRIS 1.020.000 €

SISTA MÖJLIGHET FÖR
INLÄMNING TILL DEN
KLASSISKA AUKTIONEN
VI SÖKER FINLÄNSKA
MÄSTARE, RYSK KONST
& RYSKT KONSTHANTVERK

RING 09-669910 ELLER SKICKA BILDER
TILL FÖRSÄLJNING@BUKOWSKIS.COM.
STORA ROBERTSGATAN 12.

WWW.BUKOWSKIS.COM

Bukowskis

Skepp ohoy!

*** INTERNATIONAL BOTTENFÄRGER**

*** BÄTTJÄRA**

*** BÄTLACK**

*** OWATROL OLJOR**

Värisilmä

VASA FÄRG AB

Smedsbyvägen 17, tel. 06-361 6300
Öppet: må och fre 8-18, ti-to 8-17, lö 9-14

Välkommen!

Välkommen till...

ÖSTERBOTTENS BÅTVARUHUS

Vi kan båtar - 15 år i branschen

ÅRETS NYHETER!

SILVER, FASTER
OCH FINNMASTER
BÅTAR
• TERHI SMÅBÅTAR

VALMÖJLIGHET PÅ
MOTOR, välj bland:

WIKRO
Marin

www.wikromarin.fi

Nyhet hos oss!

Nu hos oss, bl. a
2013 NYHET
mångsidiga **55BR**

62 DC En sportig daycruiser med läckra detaljer
- Kom in och se den "med händerna".

Nya Silver Fox 485 En listig
båt med djärva egenskaper.

Faster 525 CC En väntad nyhet till säsongen
2013

Landets största utbud på bytesmotorer och -båtar.

Industrivägen 2, J.STAD tfn 781 6000. Öppet: vard 9-17, lö 10-14

www.wikro.fi

INKAST ANN-KATRIN STORE

Driv oss ut att bygga broar

"GUD FÖR uppbrott och förvandling, lär oss glömma bort vårt jag", sjunger vi i en psalm. En bönesalm. Det finns risker med att be med psalmers ord, vi har en bönhörande Gud. Jag har sjungit denna psalm ofta och fått bönesvar, nästan fler än jag be-
gärt. Nu står jag åter inför ett stort Livsuppbrott då vi tillsammans med min man ska flytta från en kontinent till en annan. Igen.

I en introduktionstext till Mika Ronkainens film "Ingen riktigt finne" skriver reportern om att återvända hem och finna sin identitet. Meningen tilltalade mig då den känns aktuell i mitt liv. Jag sitter här i öknens utkant och funderar: Åker jag hem när vi sätter oss i flyget om en tid? Eller reser jag bort? Att återvända hem är den stora frågan, min identitet har jag funnit under årens lopp, den har formats av livet i Finland och Afrika.

DET SÄGS ATT missionären alltid är lyckligast i ett flygplan. Hon/han är på väg hem, endera till det finländska hemmet eller till hemmet i ett annat land. Det är en rikedom att ha hem på två kontinenter. Det är också en vanda. Själens blir lite rotlös av alla uppbrott. Min själ blev kvar, den seglar mellan Helsingfors och Da-

"Jag har fått förmånen att leva i ett land som tagit emot mig med öppna armar."

kar (fritt översatt), sjunger kollegan och gospelmusikern Jaakko Löytty i en av sina sånger. Så är det. Visst ser vi fram emot att åka till Finland och ordnade förhållanden och kunna umgås med nära och kära. Att veta att kontakten hålls i väggen, trots att man drar ur stöpseln. Att det kommer vatten ur kran och annan lyx. Men det är sorgligt och vemodigt också. Vi ska ta avsked av våra vänner och släktingar också här. Ses vi mera? Det är inte självklart, vi blir äldre, vännerna likaså. Här är livslängden inte lika lång som i Finland.

JAG TAR AVSKED av ett folk jag älskar, trots våra olika kulturer, med en helt annan syn på hur tiden ska användas. Jag tar avsked av en kyrka jag älskar trots långa predikningar och haltande administration. Jag tar avsked av vänner och släktingar som är så innerligt kära. Några har meddelat att de nu är våra barn, vi har fått åtminstone en pojke och en flicka till, och några barnbarn på köpet. Trots att det inte är lätt är jag tacksam över avskedets smärta, det betyder att det finns kärlek bakom allt. Jag har fått förmånen att leva i ett land som tagit emot mig med öppna armar och som frikostigt delat med sig av allt sitt goda. Psalmerna som citerades i början fortsätter, "driv oss ut att bygga broar, till en annan morgondag". Broarna ska byggas både hemma och här. Både finländare och senegaleser och alla andra nationaliteter behövs i brobyggandet för att vår gemensamma värld ska bli bättre för alla. Jag hoppas få vara med en tid ännu och utvecklas i brobyggandets konst.

Ann-Katrin Store är missionär i Senegal.

TACK

Klargörande svar

Jag ber att få rikta ett varmt tack till Göran Skytte för det informativa, glädjande och klargörande svaret på min insändare "Två frågor till Göran Skytte" i KP nr 15. Tack Göran!

SIMON HÄGER
Helsingfors/Nykarleby

Annonsera i

www.kyrkpressen.fi

FÖLJ MED TILL STORSLAGNA NORGE!

JUNI-AUG >>

Åland med skärgårdsfärjorna, södra ruten	2-4.6
Lofoten med Hurtigruten	5-11.6
Östersjöns vackraste huvudstäder	13-18.6
Vimmerby och Kolmården	25-28.6; 30.7-2.8
Göta Kanal Kryssning	2-5.7
Weekend i Umeå / Dansresa till Täfteå (Nolia aug)	5-7.7; 8-11.8
Nordkap - Midnattssolens land	9-14.7
Dansbandsveckan i Malung	16-20.7
Natursköna Siljanbygden med Dalarna	17-21.7
Soliga Öland - Glasriken - Duvemåla	22-26.7
Saima Kanal - Viborg	24-26.7
Gyllene Tider konsert / En dag i Stockholm	26-28.7
Stora Baltikum - Polenresan	28.7-5.8
Vallarnas Friluftsteater - Ullared	8-11.8
Hardangervidda med Geilo - Flåmsbanan	12-19.8

Reservera din plats!

Svanbäck Bussar | Topeliusesplanaden 8 | 66900 Nykarleby
må-fre kl. 9-16 | tfn 020 7815 360 | www.svanbacksbussar.fi

Vi har inga klienter...

som vi berättar om. Total sekretess är en hederssak.

DKCO – en ny generations advokatbyrå

DKCO Advokatbyrå Ab | Köpmansg. 4, PB 236, AX-22 101 Mariehamn | +358 (0)20 527 4000 | info@dkco.fi | www.dkco.fi

Stängsel och portar

- Glid- och körportar
- Fås med mångsidig portautomatik som är förmålig och av hög kvalitet
- Styrning med fjärrkontroll, gsm, timer osv.

JEPO JUNIMEG
06-7642528

www.junimeg.com

Kom och träffa oss på Österbottens Stormässa 20-21.4

Segla med Eugenia

Fester Utfärder Möten

BOKNING OCH INFO
0440-42 78 62
info@eugenia.fi
www.eugenia.fi

Vill du också ha Kyrkpressen?

Tack vare de lutherska församlingarna når Kyrkpressen varje vecka cirka 100 000 hem.

Om du inte tillhör dem som får tidningen via församlingen, kan du prenumerera på Kyrkpressen som privatperson. Du kan även ge en gåvoprenumeration till någon som inte får den.

Ring **09 61261550** eller skicka e-post till prenumeration@kyrkpressen.fi

Priset för en privatprenumeration år 2013 är 69 euro. (inklusive moms 10%)

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

FRÄMLINGAR

"Evangeliet behandlar främlingsfientlighet uttryckligt och Jesus inställning till den hatade främlingen är entydig och klar."

Maria Küchen i en kolumn i Kyrkans Tidning.

BILDNING SKAPAR IDENTITET

Vacklande identitet

Bristen på bildning är en huvudanledning till att den frikyrkliga identiteten i dag vacklar. Man kan gärna kika på syskonen i pingst för att både lära och ta varning, skriver Joel Halldorf i en ledare i

Sändaren: "Det är glädjande att identitets- och bildningsarbetet nu pågår för fullt i pingströrelsen. Men kursplanen "Leda och styra" för tankarna till sekulärt ledarskap. Är det inte just den attityden Jesus vänder sig emot när han talar om ledarskap som att tjäna?"

Ändlös gospelenergi

Samuel Ljungbladh gosplade loss i Österbotten under Gospelsoul-helgen. Han lämnade ingen oberörd med sin ödmjuka men fräcka attityd.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN MYRSKOG

– I Finland och Sverige tycker vi ju om att sitta ner med låg profil men nu ska vi köra igång på allvar. The sky is the limit! sa **Samuel Ljungbladh** då hantogs scenen med storm.

Gospelhelgen i Vasa och Jakobstad samlade sammanlagt nästan tvåhundra korister från olika gospelkör runt om i svenskt Finland till en mass choir.

Helgens huvudperson var den världskände gospelmusikern Samuel Ljungbladh som med sin ändlösa energi och glada attityd såg till att den stora kören fick det svettigt under sina framträdanden i stadshuset i Vasa och Optimasalen i Jakobstad.

Berätta lite om dig själv.

– Jag heter Samuel Ljungbladh. Jag är född och upp vuxen i Umeå i norra Sverige där jag fortfarande bor. Musik började jag med genom den kommunala musikskolan. Jag har en bakgrund i Frälsningsarmén och sysslar med gospel på heltid.

Vad betyder gospel för dig?

– Första gången jag kom i kontakt med soulmusik var då jag såg filmen *The Commitments*. Jag var helt blown

”Jag vill förändra historien. Då jag inte finns här längre vill jag att det ska finnas ett arv efter mig.”

Samuel Ljungbladh

away av att någon kunde sjunga som de gjorde. Där snappade jag upp intresset och nu är gospeln det som fyller mitt liv.

Tron är hörnstenen i mitt liv och gospeln är det bästa sättet för mig att uttrycka min tro. Jag vaknar och går och lägger mig till en gospellåt. Då jag sjunger gospel känner jag mig hemma. Jag backar inte.

Vad har du hunnit med under din karriär?

– 2005 gav jag ut min första skiva. Jag har gjort en massa grejer, varit hussångare i *Let's Dance* och varit med i *Så ska det låta* men de senaste åren har jag uteslutande jobbat med att vara mig själv. Jag har gett ut tre skivor totalt.

I Chicago i USA har jag min mentor, pastor **Smoke Norphan**, som hjälper mig att utvecklas. Där finns det äkta gospelkultur och det är skönt att ha någon som utmanar och inspirerar. Gospel är bara en tjänst av många i församlingen. Det handlar mer om tro och liv än om musiken i sig.

– Jag minns så bra en gång då jag var i Chicago och kände mig frustrerad över Norphan. Då vi stod på scenen i kyrkan skämtade han och sa till församlingen: Pray that Sam will love your pastor again!

Hurdana teman skriver du om i dina sånger?

– Alla sånger är utifrån det som berör mig själv. Och eftersom min gudstro är det centrala som jag bygger mitt liv på så faller det ganska naturligt att skriva om det. Jag har haft en tydlig resa. Min första skiva handlade väldigt mycket om nåd. Nu skriver jag väldigt mycket om tacksamhet över mitt liv och över min situation, för min familj och min hälsa. Jag vill uppmuntra och sprida framtidsstro och hopp.

Jag är väldigt rak på sak. Pang bom, jag säger rakt ut vad jag tänker.

Vad är din största dröm?

– Åh, största dröm? Egentligen känner jag att jag lever

SAMUEL LJUNGBLAHD spred glädje med sin ändlösa energi.

min största dröm som bäst. Jag får arbeta med det jag älskar och mår bra av. Drömmen kan alltid utvecklas. Jag drömmer om att det jag håller på med ska få bli större. Att jag skulle få fler åhörare

i fler länder men framförallt att få vara med och förändra historien.

– Då jag inte finns här längre vill jag att det ska finnas ett arv efter mig. Jag vill göra något betydelse-

fullt och förbättra den här världen.

Vad är det viktigaste i livet?

– Tron är grunden för allt jag gör och är i livet så det är från den allt jag gör utgår. Men jag

är oerhört tacksam för min familj. Jag har en fantastisk fru och tre underbara barn. Det är dem jag värnar allra mest om.

En kyrka i New York var känd för att rikta sig främst till de välbärgade och berömda. En dag blev en uteliggare in i kyrkan och sa att han ville komma med i församlingen. Pastorn försökte undvika frågan genom att be mannen komma på nytt följande dag efter att ha bett och grubblat grundligt över frågan. Följande dag var uteliggaren där igen och berättade att han bett och fått svar från Gud. Vad sa Gud? undrade den förvånade pastorn. – Gud frågade vilken kyrka jag gå till och jag sa att jag valt er. Då sa Gud: Å, den kyrkan! Där kan du inte komma in! Jag har försökt komma in där i tio år utan att lyckas!

Fontana Media på Vasa bokmässan!

Lö 20.4 kl. 11.30 Carl-Fredrik Geust har skrivit medryckande om Gunnar Lihr – den första trafikflygaren inom Aero-flygbolaget.
kl. 12.10 Är Kyrkpressen för självklar? Chefredaktör May Wikström diskuterar med *Thomas Rosenberg*.

Sö 21.4 kl. 11.30 Yvonne Hoffman tar dig med till Stora ofredens tid i sin spännande barn- och ungdomsbok *Fänge hos tsaren*.

